Essentius

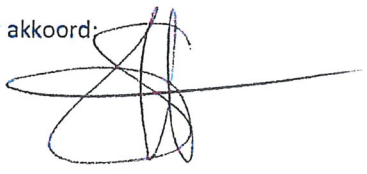
Jaarstukken 2019

Stichting Essentius

'Sterk samen, duurzaam en groen'

Vastgesteld dd. 25 mei 2020

Voor akkoord:

Voorzitter Raad van toezicht

Mevrouw S.H.A. Hakstege

Essentius

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD 2

VERSLAG VAN DE RAAD VAN TOEZICHT 3

1. HET SCHOOLBESTUUR 5
   - 1.1 ORGANISATIE 5
   - 1.2 PROFIEL 8
   - 1.3 DIALOOG 8
2. VERANTWOORDING BELEID 11
   - 2.1 ONDERWIJS, 'HET BESTE IS PAS GOED GENOEG' 11
   - 2.2 PERSONEEL, 'STERK SAMEN' 14
   - 2.3 INNOVATIE, 'NIETS BLIJFT, BEHALVE VERANDERING' 16
   - 2.4 FINANCIËN, 'DE SCHAARSTE VERRIJKEN' 16
   - 2.5 HUISVESTING, 'MEER DAN EEN STAPEL STENEN' 18
   - 2.6 ORGANISATIE, 'IEDER IN ZIJN KRACHT' 20
   - 2.7 IMAGO, 'VANZELFSPREKEND, UITGESPROKEN, SPRAAKMAKEND' 20
3. VERANTWOORDING FINANCIËN 22
   - 3.1 ANALYSE RESULTAAT 2019 EN ONTWIKKELING BALANSPOSITIE 22
   - 3.2 ONTWIKKELINGEN IN MEERJARIG PERSPECTIEF 26
   - 3.3 FINANCIËLE POSITIE 29
   - 3.4 RISICO'S EN RISICOBEHEERSING 31
4. JAARREKENING 32
   - 4.1 GRONDSLAGEN 32
   - 4.2 BALANS PER 31 DECEMBER 2019 (NA RESULTAATSBESTEMMING) 35
   - 4.3 STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2019 36
   - 4.4 KASSTROOMOVERZICHT 37
   - 4.5 TOELICHTING BEHORENDE BIJ DE BALANS 38
   - 4.6 GEOORMERKTE DOELSUBSIDIES 45
   - 4.7 TOELICHTING BEHORENDE BIJ DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN 46
   - 4.8 OVERZICHT VERBONDEN PARTIJEN 53
   - 4.9 WNT (WET NORMERING TOPINKOMENS – VERANTWOORDING 54
   - 4.10 NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE VERPLICHTINGEN 56
   - 4.11 GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM 56
5. CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT 58
6. BIJLAGE – TOELICHTING BEHORENDE TOT DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN PER LOCATIE 63

VOORWOORD

Beste lezer,

Voor u liggen de jaarstukken 2019, ‘Sterk samen, duurzaam en groen’, bestaande uit het bestuursverslag en de jaarrekening. We hebben dit jaar voor de verantwoording gebruik gemaakt van het format zoals dat is ontwikkeld namens de PO raad door een werkgroep van bestuurders en controllers. Binnen de sector is afgesproken hier gebruik van te maken.

Het bestuursverslag bestaat uit drie hoofdstukken. Het eerste hoofdstuk bevat algemene informatie over Essentius. Het tweede hoofdstuk blikt terug op de resultaten van het beleid van het verslagjaar. En het derde hoofdstuk bevat een toelichting op de financiële situatie.
Hoofdstuk vier betreft de jaarrekening en hoofdstuk vijf de accountantsverklaring.

De belangrijkste functie van het verslag is verantwoorden; het verslag is dan ook onderdeel van de eigen verantwoordingscyclus. Dit maakt dat het eigen bestuur, de scholen, het intern toezicht en de (gemeenschappelijke) medezeggenschapsraad de belangrijkste doelgroepen zijn.

Bij het schrijven zijn daarnaast de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Met minimale omvang het dubbele aan informatiewaarde creëren, we linken regelmatig door naar bestaande documenten
- Onderwerpen zijn herkenbaar gerelateerd aan de RJO, regeling jaarverslaglegging onderwijs
- Waar mogelijk zijn relaties gelegd tussen de beleidsvoornemens, gerealiseerde doelen en analyses, maatregelen voor de toekomst
- Het cijfermateriaal is voorzien van een degelijke toelichting en analyse
- Voor de volledigheid zijn tevens checklists ‘bestuursverslag’ en ‘toezichthoudend orgaan’ gebruikt

Namens het bestuur van Essentius

Albert Sluiter, directeur bestuurder Essentius

VERSLAG VAN DE RAAD VAN TOEZICHT

De Raad van Toezicht (RvT) houdt integraal toezicht op het bestuurlijk handelen, de financiën, op de organisatieontwikkeling en HRM en op het primaire proces: de opbrengsten en de onderwijskwaliteit. De RvT heeft oog voor het maatschappelijk belang en voelt zich vertegenwoordiger van de samenleving en meer in het bijzonder van de leerlingen en de ouders.

In 2019 is de samenstelling van de RvT gewijzigd. Wegens het aflopen van de zittingstermijnen conform het rooster van aftreden is op 24-6-2019 afgetreden dhr. B.A.M. ter Voert. Per dezelfde datum is op bindende voordracht van de GMR toegetreden dhr. D. Huizer. Hiermee is de continuïteit en diversiteit binnen van de RvT gewaarborgd.

Activiteiten Raad van Toezicht

In 2019 hebben 7 reguliere RvT vergaderingen plaatsgevonden. Er is separaat gesproken met de GMR en de directeuren. Daarnaast heeft een bijeenkomst in het kader van zelfevaluatie plaatsgevonden en zijn door een aantal RvT leden de individuele scholen bezocht. Tijdens een bezoek aan een Seminar 'Governance in Balans' werd kennis gemaakt met RvT leden van collega onderwijsstichtingen PO in de omgeving.

Resultaten Raad van Toezicht

De uitgevoerde taken en activiteiten hebben de volgende resultaten opgeleverd:

- Goedkeuring en vaststelling van de begroting 2019 en de integrale meerjarenbegroting 2019-2022 tijdens de bestuursvergadering van 21 januari 2019;
- Vaststelling jaarrekening 2018 en accountantsverslag inclusief goedkeurende accountantsverklaring tijdens de bestuursvergadering van 20 mei 2019;
- Realisatie strategisch beleidsplan 'Gezamenlijk, grenzeloos groeien' (2015-2019). De voortgang in relatie tot het plan is tijdens RvT vergaderingen besproken;
- Vaststelling van het strategisch beleidsplan 'Gezamenlijk, grenzeloos groeien 2.0 (2019-2023) op 30-9-2019.

Monitoring

De RvT heeft instrumenten ten behoeve van monitoring, deze worden regelmatig besproken en zorgen voor een compleet beeld:

- Roadmap met voortgang inzake de ambities op de 7 domeinen uit het strategisch beleidsplan, te weten: onderwijs, personeel, innovatie, financiën, huisvesting, organisatie en imago.
- Financiële (tussen) rapportages, Treasurystatuut en –plan;
- Huisvestingszaken;
- Risico-impact analyse;
- Resultaten tevredenheidonderzoeken onder leerlingen, ouders en leerkrachten;
- Ziekteverzuim, vervanging en verzuimregistratie;
- Zicht op onderwijskwaliteit, analyse resultaten taal, rekenen en eindtoetsen.

Klankbord, ondersteunende en adviserende taak

Tijdens de bestuursvergaderingen en tussentijds ondersteunde en adviseerde de RvT de directeur bestuurders over diverse onderwerpen zoals bij het samenstellen van het Strategisch Beleidsplan 2019-2023 en het vraagstuk rondom het verbouwen of nieuw bouwen van een school en de samenwerking met gemeente en een collega Stichting Primair Onderwijs.

Remuneratie

De werkgeversrol wordt uitgevoerd door twee leden van de RvT. In 2019 is de samenstelling van de remuneratie

commissie gewijzigd; commissielid dhr. H. Dijk heeft het voorzitterschap overgenomen en mw. S.H.A. Hakstege is opgevolgd door mw. H.G. Ros. De remuneratie commissie heeft 3 gesprekken gevoerd met de directeur bestuurder over zijn welbevinden en functioneren.

Contacten achterban

De contacten met de achterban vinden wij belangrijk en bestonden uit:

- Tweemaal overleg met de GMR, waarbij gesondeerd werd, de dialoog werd gevoerd over diverse onderwerpen en het GMR Jaarverslag werd besproken;
- Eenmaal overleg met de directeuren van de afzonderlijke scholen, waarbij gesondeerd werd;
- Tweemaal scholenbezoek met een RvT afvaardiging, waarbij gesondeerd werd;
- Twee leden van de GMR en één RvT lid vormden samen de sollicitatie commissie bij de werving van het nieuwe RvT lid.

Conclusies 2019

Door de RvT kan over 2019 worden geconcludeerd dat:

- De kwaliteit van het door de organisatie geboden onderwijs naar behoren is.
- Er is sprake van rechtmatig en integer bestuur en beheer van de organisatie door de directeur bestuurder.
- De Rijksmiddelen zijn op een rechtmatige manier verworven en deze zijn doelmatig en rechtmatig aangewend.
- De Code Goed Bestuur van de PO Raad is gevolgd, wet en regelgeving zijn nageleefd.
- Middels kwalitatief en kwantitatief volledige verantwoordings- en managementrapportages een goed beeld van de ontwikkelingen van de stichting in 2019 is verkregen en dat de RvT daardoor haar toezichthoudende taak goed heeft kunnen uitvoeren.
- Door de externe accountant is een goedkeurende verklaring afgegeven.
- Uit evaluaties na afloop van bestuursvergaderingen blijkt dat de toezichthouder en directeur bestuurder rolvast zijn, dat de goede vragen zijn gesteld en het toezichtkader strak wordt gehanteerd.
- Zich geen situaties van tegenstrijdig belang hebben voorgedaan.
- De jaarlijkse zelfevaluatie een positieve reflectie heeft opgeleverd. De rollen van de RvT als werkgever, toezichthouder en klankbord zijn optimaal uitgevoerd.
- De leden van de RvT zich onafhankelijk en objectief hebben opgesteld.
- De directeur bestuurder alle benodigde informatie heeft verstrekt.

Terugblikkend op 2019 kan ik stellen dat de Stichting Essentius een stabiele organisatie is met een positief imago, die kwalitatief goed onderwijs biedt in een tijd die ook flinke sociaal-maatschappelijke uitdagingen met zich meebrengt.

Tijdens het schrijven van dit jaarverslag doet zich de Coronacrisis voor als gevolg van de wereldwijde uitbraak van het COVID-19 virus. De situatie is ook voor onderwijs zeer ingrijpend. Essentius past zich goed aan. Des te meer zien we nu de innovatieve meerwaarde en het enthousiasme van de teams waardoor het onderwijs onder deze uitzonderlijke en moeilijke omstandigheden, toch doorgang vindt.

Namens de RvT bedank ik alle ouders voor het gestelde vertrouwen en hun betrokkenheid bij de scholen. Ook bedank ik alle bij de Stichting Essentius betrokken leerkrachten en vrijwilligers voor hun inzet en enthousiasme. Samen gaan we voor de kinderen!

De voorzitter van de Raad van Toezicht,

Mevrouw S.H.A. Hakstege

1. HET SCHOOLBESTUUR

1.1 ORGANISATIE

Contactgegevens

Naam:	Stichting Essentius
Bestuursnummer:	50129
Bezoekadres:	St. Lidwinastraat 1, 7075 AK Etten
Postadres:	Postbus 23, 7060 AA Terborg
Telefoon:	0315-617013
Email:	info@essentius.nl
Website:	www.essentius.nl

Contactpersoon

Naam:	De heer A.H. Sluiter
Functie:	Directeur bestuurder
Telefoon:	0315-617013
Email:	info@essentius.nl

Overzicht scholen

Naam basisschool	Brin	Directeur	Website
De Oersprong	03LK	Mevrouw M.C. van Empelen	www.oersprong-ulft.nl
De Borckeshof	04X	Mevrouw Y. Knoefmann	www.deborckeshof.nl
De Klimpaal	04XW	Mevrouw B.H.C.C. Giesen	www.deklimpaal.nl
Pius X	04YG	Mevrouw L.T.C. ter Steeg	www.piusxvarsselder.nl
St. Liborius	05GL	Mevrouw Y. Knoefmann	www.sintliboriusschool.nl
Mariaschool	06HE	De heer M.J. Ros	www.mariaschoolulft.nl
St. Martinus	06RX	Mevrouw L.T.C. ter Steeg	www.sintmartinusschool.nl
Walburgis	07BS	Mevrouw L.T.C. ter Steeg	www.basisschoolwalburgis.nl
Christoffelschool	07PM	Mevrouw T.A.M. Lubbers	www.christoffelschool.nl

Scholen op de kaart

Juridische structuur

De juridische structuur is een stichting.
Stichting Essentius vindt haar oorsprong al op 26 oktober 1967. Na fusies van diverse Katholieke onderwijsbesturen is Stichting Essentius sinds 2009 ingeschreven bij de kamer van koophandel te Arnhem onder dossiernummer 41046798.

Organisatiestructuur Organogram

In de organisatiestructuur van de Stichting zijn de volgende organen opgenomen:

Op bestuursniveau:

- een Raad van Toezicht, bestaande uit 5 personen
- een directeur bestuurder, met ruim mandaat vastgelegd in statuten
- een gemeenschappelijke medezeggenschapsraad met advies-, instemmings-, initiatief- en informatierecht, bestaande uit 5 leerkrachten en 5 ouders, middels verkiezingen gekozen
- een directieoverleg, bestaande uit 6 directeuren, waaronder 2 meer scholen directeuren, adviseert aan de directeur bestuurder en initieert beleid

Ondersteuning vindt op bestuursniveau plaats vanuit:

- bestuurskantoor: stafmedewerker personele zaken, stafmedewerker financiële zaken, medewerker facilitaire zaken, managementassistent en functionaris gegevensbescherming, waar nodig vindt inhuur van externe adviseurs plaats
- administratiekantoor; Cabo te Doetinchem, uitvoerder en ondersteuner bij de financiële administratie en de personeels- en salarisadministratie

Op schoolniveau:

- een directeur, meer scholen directeur of plus directeur
- een team van leerkrachten
- een medezeggenschapsraad, bestaande uit 4 of 6 personen, gelijkelijk verdeeld over ouders en medewerkers

Ondersteuning vindt op schoolniveau plaats door:

- onderwijsassistent (op aantal scholen)
- administratief medewerker (op aantal scholen)
- interieurverzorgers, in eigen dienst of extern ingehuurd
- conciërge, in eigen dienst of extern ingehuurd
- een ouderraad, vereniging of commissie

Sturing en governance

Met de invoering van het governance model moet worden voldaan aan de wet “Goed Onderwijs, goed bestuur” en de “Code Goed Bestuur in het primair onderwijs”.

In de Code Goed Bestuur in het primair onderwijs zijn basisprincipes vastgelegd omtrent professionaliteit van bestuurders en toezichthouders in het primair onderwijs.

Het bestuur hanteert de Code Goed Bestuur PO van de PO-Raad.

Functiescheiding

Er is gekozen voor een feitelijke scheiding, waarbij de directeur bestuurder van Essentius de bestuurstaak uitoefent namens de interne toezichthouder.

Uitgangspunten zijn, dat:

De directeur bestuurder de bestuurstaak uitoefent namens het formele bestuur;

Directeur bestuurder en de Raad van Toezicht gezamenlijk het bevoegd gezag vormen.

De verdeling van taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden binnen het bevoegd gezag zijn doordacht met inachtneming van efficiëntie, doelmatigheid, adaptiviteit en subsidiariteit (beslissingsbevoegdheid op het juiste niveau neerleggen). Om de bovenstaande structuur te kunnen realiseren zijn een reglement Raad van toezicht en een toezichtkader opgesteld, zijn de statuten gepasseerd en is een managementstatuut vastgesteld.

Bestuur

Naam:	De heer A.H. Sluiter
Functie:	Directeur bestuurder
Nevenfuncties:	Niet van toepassing

Intern toezichtsorgaan

De Raad van Toezicht is ultimo 2019 als volgt samengesteld:

Naam:	Mevrouw S.H.A. Hakstege
Functie:	Voorzitter
Hoofdprofessie:	Directeur bestuurder Stichting Woonservice IJsselland
Neventaken:	n.v.t.

Naam:	De heer H. Dijk
Functie:	Lid
Hoofdprofessie:	Zzp: Zakelijkleider Internationale Soprano
Neventaken:	Onbezoldigd bestuurslid: Stichting Present Achterhoek, Meester Steenbergen Stichting, Diaconie Prot Gem Doetinchem en Diaconaal Platform Doetinchem

Naam:	Mevrouw H.G. Ros
Functie:	Lid
Hoofdprofessie:	Manager bij InterPactum
Neventaken:	n.v.t.

Naam:	De heer S.J.W. Jansen
Functie:	Lid
Hoofdprofessie:	Adviseur Juridische Zaken gemeente Oude IJsselstreek
Neventaken:	Lid Commissie bezwaarschriften gemeente Doesburg, penningmeester Stichting Dorpsplein Etten, secretaris Club van 50 vv Etten, bestuurslid werkgroep Etten2025

Naam:	De heer D. Huizer
Functie:	Lid
Hoofdprofessie:	Salesmanager Benelux Betterspace GmbH
Neventaken:	n.v.t.

(Gemeenschappelijke) medezeggenschap

Ouders en medewerkers, veelal leerkrachten, van alle scholen kiezen jaarlijks de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad: GMR. De leden hebben zitting voor een periode van 3 jaar en treden af of zijn herbenoembaar volgens een vastgesteld rooster.

De raad is een belangrijke, onafhankelijke sparringpartner voor de directeur bestuurder als het gaat om het initiëren, opstellen en vaststellen van beleid. De GMR heeft informatie- en initiatiefrecht, daarnaast advies- en/ of instemmingsrecht bij beleidsvoornemens.
Jaarverslag GMR 2018-2019

1.2 PROFIEL

In ons strategisch beleidsplan, 'Gezamenlijk grenzeloos groeien 2.0' staat onze identiteit en krachtige legitimatie op bladzijde 10 verwoord, deze zijn afgeleid van onze statutaire missie. Vanaf bladzijde 12 beschrijven we onze overtuiging en gezamenlijke bevlogenheid: levensbeschouwelijk, pedagogisch, onderwijskundig en maatschappelijk. Onze visie op zeven domeinen, onze kernactiviteiten, met de ambities voor de komende jaren zijn eveneens te lezen in het strategisch beleidsplan. Daarnaast is de situatie beschreven zoals die nu is. In de SWOT analyse 2019 wordt e.e.a. concreter.
Strategisch Beleidsplan 'Gezamenlijk grenzeloos groeien 2.0'

1.3 DIALOOG

Verbonden partijen
Essentius heeft regelmatig contact met de volgende partijen, extern en intern:

Organisatie of groep	Beknopte omschrijving van de vorm van de dialoog of samenwerking en de ontwikkelingen hierin
Ouders/verzorgers	Ouders/ verzorgers zijn georganiseerd in oudervereniging/ ouderraden en (gemeenschappelijke) medezeggenschapsraden. Directeuren/ teamleden overleggen gemiddeld acht keer per jaar met de ouderraad. Directieleden bezoeken op uitnodiging het overleg van de medezeggenschapsraad, ongeveer zes keer per jaar. De directeur bestuurder overlegt met de GMR. Communicatie gaat via maandelijkse nieuwsbrieven, actuele websites, tien-minutengesprekken, inloop, intakes, informatiemomenten, open dagen. Verantwoording van gevoerd beleid is terug te lezen op VenstersPO. Eens per drie jaar vindt een ouder-tevredenheidsonderzoek plaats . In 2019 voor het laatst. In 2018 is gestart met een Academische werkplaats, een consortium van het Welten Instituut, Iselinge Hogeschool en Essentius met als thema: 'School en ouders, samen betrokken'. In samenwerking wordt een beleidsnotitie opgesteld.
Parents4Parents	Een werkgroep met ouders vanuit alle ouderraden die gezamenlijk vier thema avonden verzorgen voor alle andere ouders.
Leerlingen	Tijdens kindgesprekken en klassegesprekken wordt met leerlingen nader ingezoomd op welbevinden en betrokkenheid, deze wordt voor de groepen 5 t/m 8 nog specifiek beoordeeld via Zien en per drie jaar worden leerlingen-tevredenheidsonderzoeken gehouden. In 2019 voor het laatst.
Medewerkers	Met medewerkers wordt continu de professionele dialoog geëntameerd en aangejaagd, via team-, bouw-, en/of paralleloverleg wordt steeds gewerkt aan ontwikkeling. Daarnaast vindt eens per drie jaar een medewerkers-tevredenheidsonderzoek plaats. In 2019 voor het laatst.
Raad van Toezicht	Acht keer per jaar vindt overleg plaats tussen RvT en directeur bestuurder. Er wordt vergaderd met een vast format en een jaarplanning. Jaarlijks vindt er een zelfevaluatie plaats, twee keer per jaar wordt gesondeerd met de GMR en een keer met de directeuren. Van overleg wordt een verslag gemaakt dat na vaststelling wordt ondertekend. Waar mogelijk bezoeken leden RvT ook eens per twee jaar de scholen.

Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad	Acht keer per jaar vindt overleg plaats tussen bestuurder en GMR. Er wordt vergaderd met een vast format en een jaarplanning. Twee keer per jaar wordt overlegd met RvT en een keer per jaar met alle MR'n. Van overleg wordt een verslag gemaakt dat na vaststelling wordt ondertekend. Een jaarverslag wordt opgesteld.
Gemeenten	Essentius heeft overleg met de gemeenten Oude IJsselstreek (8 scholen) en Aalten (St. Liborius). Bij de gemeente Aalten richt het zich uitsluitend op huisvesting en verduurzaming. Binnen de gemeente Oude IJsselstreek komen tijdens het LEA overleg, Lokaal Educatieve Agenda, thema's als armoedebestrijding, laaggeletterdheid, voor- en vroegschoolse educatie naast passend onderwijs aan bod.
Instellingen voor kinderopvang	Essentius werkt samen met Humankind en Juut en Co. De samenwerking bestaat al meerdere jaren, regelmatig vindt op schoolniveau overleg plaats in het kader van warme overdracht en/ of naschoolse opvang.
Vervolgonderwijs	De meeste kinderen vervolgen hun onderwijs op het Almende college in Silvolde/ Ulft, een enkeling gaat naar Doetinchem, AOC, Ludgercollege, Ulenhof of Rietveld. Daarnaast bezoeken om enkele leerlingen Schaersvoorde, Aalten. Met alle vervolgscholen zijn formele contacten om te komen tot optimale afstemming en verbinding. Jaarlijks vindt vanuit VO terugkoppeling plaats over voortgang leerlingen.
Directies	Twaalf keer per jaar vindt overleg plaats met directeur bestuurder, daarnaast worden er thematisch nog twee directie-tweedaagsen georganiseerd. Verslagen worden opgesteld.
Intern begeleiders	Zeven keer per jaar overleggen de IB'ers samen met de directeur bestuurder over passend onderwijs en ondersteuning.
Schoolopleiders/ hogeschool	Alle Essentius scholen zijn opleidingsscholen, vijf keer per jaar overleggen de schoolopleiders samen met de directeur bestuurder over optimalisering van de begeleiding, via veldcontactdagen worden schoolopleiders geïnformeerd door de opleiding over voortgang.
Management team onderwijsontwikkeling/ Projectleider Kenniscentrum	Het management team onderwijsontwikkeling (MTOO), bestaat uit directeuren, coördinator ondersteuningsloket en directeur bestuurder. Gemiddeld zes keer per schooljaar wordt overleg gevoerd over onderwijsontwikkeling, worden DIB (Denken in behoeften) dagen en stichtingsdagen voorbereid. Daarnaast worden de effecten van de interventies van het ondersteuningsloket gemonitord en worden initiatieven doorgenomen. Zes keer per jaar overlegt dit team eveneens samen met de coördinator van het Kenniscentrum 'Gepast Passend' over aanbod voor medewerkers, daarnaast wordt de optimalisering gericht op scholing van het ondersteuningsloket OLE steeds besproken.
Denken in behoeften	Twee keer per jaar overleggen directies en IB'ers onder leiding van directeur bestuurder over beleid en ondersteuning inzake passend onderwijs, toetsing, ondersteuning, aansturing etc.
ICT netwerk	Het netwerk ICT overlegt vier keer per jaar onder voorzitterschap van de bovenschools ICT'er, daarnaast is er jaarlijks overleg tussen de werkgroep en de directeuren (D-ICT dag).
Leernetwerken	De volgende leernetwerken draaien: nieuw bij Essentius, onderwijs assistenten, taal/ lezen, wetenschap & techniek, rekenen, beeldcoach en kweekvijver M&O.

Overige externen	PO-raad, twee keer per jaar een algemene ledenvergadering en twee keer per jaar een regiobijeenkomst, naast jaarlijkse conferentie. Verus, jaarlijks contact met relatiebeheerder. Algemene vereniging schoolleider, bezoek conferentie. Schoolleidersregister, betrokken bij profiel ontwikkeling directeuren. Universiteit Groningen en Nijmegen, betrokken bij onderzoek. Euregio i.k.v. Duitstalig onderwijs

Samenwerkingsverbanden
Essentius maakt deel uit van de volgende samenwerkingsverbanden:

Samenwerkingsverband	Beknopte omschrijving van de vorm van de dialoog of samenwerking en de ontwikkelingen hierin
Stg. SWV Primair Passend onderwijs PO Doetinchem (8 scholen in gemeente Oude IJsselstreek)	Besturen zijn aan zet, er wordt gewerkt met het schoolmodel, besturen vormen toezichthoudend orgaan, vier keer per jaar bestuursvergadering, deze wordt voorgezeten door bestuurder van één van de besturen. Twee keer per jaar bestuursgesprek met directeur SWV, hierin worden ontwikkelingen bij Essentius besproken en data geanalyseerd die vervolgens ondersteunend zijn bij uit te zetten beleid. Jaarlijks vindt er een 'pas op de plaats' bijeenkomst plaats, hierbij wordt collectief bestuurlijk gereflecteerd op voortgang. Directeuren en IB'ers worden jaarlijks uitgenodigd voor een gezamenlijke bijeenkomst onder voorzitterschap van directeur SWV.
Stg. SWV Oost-Achterhoek (1 school in gemeente Aalten)	Besturen zijn aan zet, er wordt gewerkt met het schoolmodel, besturen vormen toezichthoudend orgaan, 4 keer per jaar bestuursvergadering, deze wordt voorgezeten door een onafhankelijk voorzitter. Jaarlijks vindt een bestuursgesprek plaats met directeur SWV, hierin worden ontwikkelingen bij Essentius besproken en data geanalyseerd die vervolgens ondersteunend zijn bij uit te zetten beleid.

Klachtenbehandeling
Essentius is aangesloten bij de landelijke klachtencommissie. Alle scholen beschikken over een eigen interne vertrouwenspersoon, die jaarlijks wordt bijgeschoold.

Essentius heeft een overeenkomst afgesloten met IJsselgroep Educatieve Dienstverlening voor de aanstelling van een extern vertrouwenspersoon.
Bij de externe vertrouwenspersoon zijn drie klachten binnengekomen. Deze zijn vervolgens opgepakt door de directeur bestuurder en in goed overleg met elkaar verholpen en opgelost. Een melding bij de klachtencommissie heeft niet plaatsgevonden.

Een klokkenluidersregeling en klachtenregeling zijn vastgesteld en openbaar.

2. VERANTWOORDING BELEID

Belangrijkste kenmerken van het gevoerde beleid op zevental domeinen

Het bestuurlijke toetsingskader is als dashboard ondersteunend ter monitoring van de lopende processen op de zeven domeinen. Daarnaast zijn de ambities per domein vastgelegd in een roadmap die bij iedere RvT en GMR vergadering, om en om, ter informatie of ter bespreking wordt voorgelegd.

2.1 ONDERWIJS, 'HET BESTE IS PAS GOED GENOEG'

Essentius heeft hoge verwachtingen en ambities, t.a.v. de eigen medewerkers en t.a.v. de brede resultaten en opbrengsten van de leerlingen. Om deze verwachtingen en ambities waar te maken zijn kernwaarden opgesteld en wordt onderwijskwaliteit gedefinieerd, daarbij wordt getracht dit zichtbaar te maken in documenten of zichtbaar en merkbaar te laten zijn in handelen. We hanteren hierbij het model van de PO-raad Regie op onderwijskwaliteit. Daarnaast laten we zien hoe we zicht houden op kwaliteit, hoe we er aan werken en hoe we verantwoording afleggen, horizontaal en verticaal.

Ambities en resultaten uit het strategisch beleidsplan 2015-2019:

- De cognitieve opbrengsten van de scholen voldoen aantoonbaar aan de op een hoog schoolniveau gestelde doelen.
  - Drie scholen hebben in 2019, kijkende naar de bruto-scores, onder de ondergrens gescoord. Opbrengsten lagen in lijn der verwachting, alle scholen hebben en houden het basisarrangement van inspectie. Vanaf 2019-2020 vervalt de gewichtenregeling (tussen de 2 en 28%), hiervoor komt de schoolweging in de plaats, onze scholen liggen tussen een bandbreedte van 28,9 tot en met 34,6 (bestuursgemiddelde 30,4). Gemeten naar schoolweging zitten 3 scholen op of boven signaleringswaarde inspectie EN op of boven gemiddelde van scholen met vergelijkbare schoolweging. De andere 6 zitten op of boven signaleringswaarde inspectie EN onder gemiddelde van scholen met vergelijkbare schoolweging. In '19-'20 zullen we de opbrengsten in relatie tot de schoolweging regelmatig nader beschouwen en hier waar mogelijk effectief op interveniëren.

- De eindscores cito en IEP (grijs gearceerd) zijn beschikbaar:

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
De Oersprong *	533,0	533,4	527,1	533,8	532,6	74,4	77,9
Borckeshof	537,2	534,8	534,8	534,7	535,5	534,0	73,8
De Klimpaal	533,9	538,3	530,9	537,1	83,3	87,1	83,6
Pius X	535,0	533,1	532,4	537,0	529,7	86,2	78,5
St. Liborius	538,7	537,3	537,0	537,2	534,8	79,8	77,6
Mariaschool	537,9	535,2	538,4	535,8	534,4	534,0	82,9
St. Martinus	529,1	534,2	534,0	531,6	538,6	75,9	80,4
Walburgis	526,7	538,0	532,9	532,8	84,6	82,3	91,3
Christoffel	535,2	535,0	535,0	530,2	86,2	79,3	82,2
Gemiddeld	534,1	535,5	533,6	534,5	534,3 en 84,7	534,0 en 80,7	80,9

Bron: Vensters PO Landelijk gemiddelde 2019; 81,8

- Elke school monitort en bewaakt de sociale veiligheid van de kinderen, waarbij pestgedrag niet wordt getolereerd.
  - Dit is een continu proces. 'Zien' lijsten veiligheidsbeleving worden jaarlijks ingevuld en gecommuniceerd met inspectie. Uitkomsten gaven geen verontrustend beeld.
- Voor alle leerlingen van Essentius zijn passende, gepersonaliseerde arrangementen ingericht.
  - Alle leerlingen hebben (waar nodig en mogelijk) een gepersonaliseerd arrangement, hierbij wordt optimaal gebruikgemaakt van Chromebooks. In 2019 is het digitale lees-ondersteuningsprogramma 'Bouw' aangeschaft, zijn IB'ers geschoold en coördineert bovenschools specialist Taal/ lezen. Eerste opbrengsten laten positieve ontwikkelingen zien.
- Op minimaal vier scholen is het vak Duits in het curriculum opgenomen.
  - Op zeven scholen wordt Duits gegeven in alle groepen, formatie wordt voor 65% gesubsidieerd door Euregio. Subsidie eindigt in august 2020, op zes scholen wordt Duits gecontinueerd, verschraald en uit eigen middelen.
- In 2019 is op alle scholen de actielijn uitdagend onderwijs geïmplementeerd en geborgd.
  - De digitale transitie met al haar toepassingsmogelijkheden krijgt via Chromebooks vorm en inhoud. Naast instrumentele vaardigheden is er op alle scholen veel aandacht voor het benutten van individuele talenten van kinderen. Onderzoek en ontwerp krijgt onder impuls van wetenschap & technologie leernetwerk veel aandacht.
- In 2019 is op alle scholen de actielijn duurzame onderwijsverbetering geïmplementeerd en geborgd.
  - Op alle scholen zijn studiedagen gepland, veelal in samenspraak met Helderonderwijs advies. Er is continue aandacht voor zicht op ontwikkeling, aanbod en didactisch handelen. Een PDCA cyclus ondersteuning wordt of is opgesteld, een placemat ondersteuning ontwikkeld.
- In 2019 is op alle scholen de actielijn doorgaande ontwikkellijnen geïmplementeerd en geborgd.
  - Ontwikkelingslijnen van Parnassys worden als onderlegger gebruikt, daarnaast veel aandacht voor lesdoelen afgestemd op ontwikkeling. Ontwikkelingslijnen onderbouw van Stichting Leerplan Ontwikkeling heeft tot aanpassingen geleid, evenals signaleringslijnen hoogbegaafdheid. Vanaf januari 2019 draaien we twee hoogbegaafdheidsgroepen. Leerlingen groepen 1 t/m 3 middagdeel, groepen 5 t/m 7 een dag. Traject wordt extern begeleid. Voor groepen 8 draait al jaren op Almende college een talentendag. In juni is traject geëvalueerd, dit heeft geresulteerd in aanpassing van groepssamenstelling. Na de zomervakantie groepen 2 t/m 4, middag, groepen 5 t/m 7, dag.

Ontwikkelingen

- Komende jaren ligt onze focus op de kwaliteit van didactisch handelen, alle medewerkers worden geschoold in expliciete directe instructie (meer jarenplan), daarnaast is een ICT beleidsplan opgesteld gericht op informatie- en instrumentele vaardigheden, mediawijsheid en computational thinking, hierbij richten we ons op leerling- en leerkrachtvaardigheden. Onder invloed van Corona zijn hierin nu al grote stappen gezet.
- De kwaliteit van ondersteuning van ons ondersteuningsloket met eigen specialisten levert erg mooie resultaten op, Essentius verwijst relatief weinig, we willen echter dat de medewerkers, specialisten binnen het loket nog eerder betrokken worden bij voorkomende casuïstiek.
- Om het aanbod van ons Kenniscentrum nog beter af te stemmen op de leervragen van de medewerkers hebben we een kwalitatieve en kwantitatieve analyse gemaakt die helpend is bij het genereren van nieuw aanbod.

Internationalisering

In het kader van ‘outdoor learning’ is er dit jaar een bezoek gebracht door directeuren, stafmedewerkers en directeur bestuurder aan een schoolmeubelfabriek in Würzburg. Naast informatie over de productielijn en ergonomie was er veel uitwisseling over ‘lean en mean’, slank en doelgericht werken en wat dat betekent voor het

PO. Daarnaast hebben twee medewerkers het rekenonderwijs bekeken in California. Op basis van ervaringen daar zijn we bezig met de inrichting van een academische werkplaats met meerdere onderwijssectoren met als thema tutoring. Jaarlijks kijken we gericht naar relevante of interessante studiereizen.

Inspectie
Het laatste bestuur gerichte inspectiebezoek heeft plaatsgevonden in 2016. In schooljaar '20-'21 wordt het volgende bezoek verwacht.

Visitatie
Essentius heeft nog niet deelgenomen aan de bestuurlijke visitatie vanuit de PO-raad, heeft zich daarvoor wel aangemeld en heeft medeondertekend voor een subsidieaanvraag samen met collega besturen en de Universiteit van Groningen over onderzoek naar de kwaliteit van intern en extern kapitaal.

Interne audits
Essentius is steeds bezig om haar kwaliteit waar mogelijk te verbeteren, derhalve vinden audits plaats op drie niveaus. Om de twee jaar vinden er audits plaats op de scholen door zelf opgeleide medewerkers; directeuren, IB'ers en leerkrachten. In een cyclus van vier jaar worden de scholen twee keer bezocht, een keer regulier en een keer light. Van de bezoeken worden op basis van het inspectiekader rapportages opgesteld en daarvan worden de aanbevelingen en conclusies gedeeld tijdens directie overleggen.
De tweede vorm betreft de audit vanuit het samenwerkingsverband, waarbij collega bestuurders meekijken, de laatste was in 2017.
De derde vorm zijn audits vanuit het partnerschap opleiden in de school Oost Achterhoek op schoolniveau.

Passend onderwijs
Doel: Essentius biedt hoogwaardig onderwijs met optimale ondersteuning en divers aanbod voor alle leerlingen, ook met specifieke kind kenmerken en ondersteuningsbehoeften.

Middelen: Bij de inzet van de middelen voor passend onderwijs geldt als uitgangspunt dat alle middelen vanuit de samenwerkingsverbanden 1 op 1 worden doorgezet naar de scholen, met als autonome opdracht om passend onderwijs vorm en inhoud te geven.
Het bestuur verantwoordt de inzet van deze middelen naar het SWV:
-95% van het budget gaat naar de formatie op de scholen, ter versterking basisondersteuning, de extra ondersteuning en het bovenschoolse ondersteuningsloket (specialisten, assistenten, coördinatie).
-5% wordt ingehouden om de korting vanuit het SWV i.v.m. eventuele verwijzingen op te vangen .

Jaarlijks worden alle toegekende middelen volledig uitgegeven, ook de extra toekenningen worden op voorhand meegenomen in de begroting en beschikbaar gesteld aan de scholen.

Opbrengsten: De effecten/ effectiviteit van deze inzet wordt o.a. gemeten door het verwijzingsgedrag in relatie ook tot de early-warning systematiek. De directeur gaat in een vroeg stadium het gesprek aan met de directeur bestuurder en de IB'er met de coördinator van het loket, indien er zich opvallende stagnaties voordoen. Gezamenlijk wordt dan gezocht naar ondersteuningsmogelijkheden en helpende interventies.
Uit evaluatie- en voortgangsgesprekken met specialisten en extern ondersteuners blijkt of en welke interventies effect hadden. Daarnaast vindt verplaatsing van school naar school plaats, bao-bao, deze wordt steeds gemonitord door betrokken IB'ers en de coördinator van het ondersteuningsloket.
Ook wordt gemeten naar aanleiding van de kwaliteit van de inbreng tijdens de kernteambesprekingen, in woord en gebaar maar ook aan de hand van de ingebrachte formulieren ter aanmelding. Het kernteam wordt bezet door de

coördinator van het loket, de gedragsspecialist en autisme specialist, school maatschappelijk werk, extern specialist cluster 4. Zij stemmen gezamenlijk het te volgen beleid af, bij afwijkingen wordt overlegd met directeur bestuurder.

We zien Essentius breed de laatste jaren erg mooie ontwikkelingen, het ondersteuningspalet is enorm verruimd, veel vormen b.v. van externaliserend gedrag worden gekanaliseerd en in werkbare banen geleid. Indien er sprake is van verwijzing gaat het eigenlijk nog uitsluitend om leerlingen die een gevaar vormen voor andere leerlingen. In schooljaar '18-'19 zijn 5 leerlingen verwezen.

2.2 PERSONEEL, 'STERK SAMEN'

Ambities en resultaten uit het strategisch beleidsplan 2015-2019:

- Medewerkers leggen via eenduidig, effectief en efficiënt taakbeleid, verantwoording af en worden zij in werklast en werkdruk beschermd.
  - Gerealiseerd; Taakbeleid. Voor 19-20 ligt er de uitdaging om vorm en inhoud te geven aan de 10% additioneel personeel ter vervanging in de eerste twee weken in combinatie met het werkdrukakkoord.
- Uit de beoordelingsgesprekken blijkt dat het onderwijzend personeel (OP) en onderwijsondersteunend personeel (OOP) minimaal functioneren op het niveau van een ruim voldoende, 80% scoort een goed of hoger.
  - Nieuwe formats zijn opgesteld voor functionerings- en beoordelingsgesprekken, daarnaast gaan we via observatietools van Kapablo investeren in reflectie op eigen handelen om te komen tot verbetering op negen domeinen. Programma is arbeidsintensief. Door gebrek aan vervanging zijn nog niet alle observaties uitgevoerd. Op basis van de uitgevoerde observaties scoren we rond de 80%.
- Essentius heeft een eigen Kenniscentrum, waarin interne expertise en knowhow wordt gedeeld en gezamenlijk, van en met elkaar, leren vorm krijgt.
  - Gerealiseerd; Kenniscentrum 'Gepast passend' . Aanbod: aantal events voor 18-19 is teruggebracht. Aanbod wordt doorgesproken en afgestemd met directies en medewerkers.
- Elke medewerker heeft een 'up to date' digitaal dossier en alle leerkrachten van Essentius staan geregistreerd in het lerarenregister en voldoen aan de gestelde kwalificaties.
  - Ontwikkelingen zijn vooralsnog bevroren en van de baan. Alle medewerkers zijn wel aangemeld.
- Er zijn vernieuwde, eenduidige, kwalitatieve formats, afgestemd op de benodigde competenties voor alle medewerkers en te voeren gesprekken binnen de gesprekscyclus.
  - Nieuwe formats zijn opgesteld, inmiddels is duidelijk dat start-, basis- en vakbekwaam weer van de baan is, we zullen ons de komende periode herbezinnen op wijzigingen en aanpassingen.

Personeelsopbouw, vanaf 1 januari tot en met 31 december 2019:

	Vrouw	Man	Totaal
15 tot 25 jaar	15	3	18
25 tot 35 jaar	27	4	31
35 tot 45 jaar	47	4	51
45 tot 55 jaar	28	2	30
55 tot 65 jaar	40	7	47
65+ jaar	4	1	5
Totaal	**161**	**21**	**182**

Vanuit cohort 65+ is ultimo 2019 nog 1 medewerker in dienst.

Doelen en resultaten
Ondanks de krimp van het aantal leerlingen is het een inspanningsverplichting van Essentius als goed werkgever om gedwongen externe mobiliteit te voorkomen. Vanuit het mobiliteitsbeleid en de gesprekkencyclus blijft Essentius voortdurend met medewerkers in gesprek om te inventariseren of medewerkers vanuit persoonlijke ambitie of omstandigheden bereid zijn ten behoeve van zichzelf en/of de organisatie binnen de arbeidsmarkt te veranderen van functie, werkgever, beroep, regio, sector of een combinatie van deze aspecten. Medewerkers die dit ambiëren kunnen zich te allen tijde (vertrouwelijk) melden bij stafmedewerker personeel en/of in gesprek gaan met hun leidinggevende.

Ontwikkelingen
We zijn in een ander tijdsgewricht terecht gekomen. Daar waar eerst boventalligheid en slimme afstroom van personeel door de draconische krimp de boventoon voerde, dienen we de komende jaren sterk te investeren in het 'vinden, binden en boeien' van gekwalificeerd personeel. De uitstroom houdt nu minimaal gelijke tred met de krimp, waardoor er mogelijkheden voor actieve werving en selectie ontstaan.

Uitkeringen na ontslag
De afgelopen jaren heeft Essentius desondanks middels een vaststellingsovereenkomst afscheid moeten nemen van een aantal medewerkers. Na een intensief begeleidings- en outplacementtraject is het helaas niet gelukt deze medewerkers te begeleiden naar een andere baan buiten de organisatie. Deze ex-medewerkers zijn eigen wachtgelders, echter voor deze medewerkers bestaat ontheffing volgens de regeling achterwege laten vermindering van de bekostiging bij niet-herbenoeming ontslag uitkeringsgerechtigde ex-werknemers PO, op grond van art. 1 onder a, te weten; onbekwaamheid of ongeschiktheid van de ontslaguitkeringsgerechtigde ex-werknemer voor de door hem uitgeoefende functie anders dan op grond van ziels- of lichaamsgebreken.

Aanpak werkdruk
Werkdruk heeft voortdurend aandacht binnen de organisatie vanuit integraal personeelsbeleid, Essentius is op stichtings-, school- en individueel niveau voortdurend in gesprek met medewerkers. Daarvoor worden de volgende beleidsnotities en instrumenten ingezet: medewerkers tevredenheidsonderzoek, gesprekkencyclus, arbobeleid, taakbeleid en mobiliteitsbeleid.

De schoolleiders zijn in gesprek gegaan met de teams over de inzet van de werkdrukmiddelen en hoe hiermee te komen tot verlaging van de werkdruk. De uitkomsten van deze gesprekken hebben geleid tot bestedingsplannen per school waarin gedetailleerd is opgenomen welke maatregelen er genomen worden. Deze plannen zijn ter goedkeuring voorgelegd aan de P-MR van de scholen en goedgekeurd.

De middelen worden volledig ingezet voor personele maatregelen, de scholen hebben deze middelen ingezet voor extra formatie. Voor het schooljaar 2018-2019 wordt er € 155,55 per leerling en totaal € 216.059 ontvangen, voor schooljaar 2019-2020 is dit verhoogd naar € 225,00 per leerling en totaal € 347.565. Hiervan is € 270.853 toegerekend aan het kalenderjaar 2019.

Bestedingscategorie	Besteed bedrag (kalenderjaar)
Personeel	€ 270.853
Materieel	-
Professionalisering	-
Overig	-

Strategisch personeelsbeleid
Vanuit het strategisch kader binnen Essentius is het personeelsbeleid een vertaling van de ambities op stichtingsniveau. Leidend is in eerste instantie het (meer jaren) bestuursformatieplan 'Iedereen op de juiste plaats'. Dit plan geeft sturing aan de in-, door- en uitstroom van medewerkers, kwantitatief en kwalitatief, op stichtings- en schoolniveau.

Na jaren van boventallig personeel richt onze organisatie zich inmiddels op het vinden, binden en boeien van gekwalificeerde medewerkers. De laatste jaren zijn er veel nieuwe medewerkers ingestroomd, daardoor heeft Essentius een meer evenredige verdeling in leeftijdsopbouw dan voorheen. Een veranderde leeftijdsopbouw vraagt andere begeleiding, sturing en coaching van medewerkers. Immers jonge mensen die aan het begin van hun carrière staan hebben andere wensen en behoeften dan medewerkers die aan het eind van hun carrière staan. De afgelopen twee jaren hebben we ons derhalve meer gericht op visie en ontwikkeling van beleid ten behoeve van doorstroom van medewerkers. Dit hebben we o.a. vertaald in beleid voor startende leerkrachten, scholing, gesprekkencyclus en mobiliteit.

Afstemming en evaluatie op tactisch niveau vindt maandelijks plaats in het directeurenoverleg, zodat de directeuren, als onderwijskundig leiders, input kunnen geven aan de uitgangspunten van het voortdurend ontwikkelen van beleid en instrumenten. Met GMR, als bevoegd orgaan met advies-, instemmings-, informatie- en initiatiefrecht, wordt op stichtingsniveau maandelijks gespard over vastgesteld beleid. Daarnaast is er een werkgroep, waarin leerkrachten uit GMR samen met afvaardiging directeuren en staf P&O meedenken over te ontwikkelen personeelsbeleid en –instrumenten.

2.3 INNOVATIE, 'NIETS BLIJFT, BEHALVE VERANDERING'

Ambities en resultaten uit het strategisch beleidsplan 2015-2019:

- Alle scholen beschrijven innovatieve doelen op minimaal drie domeinen in de school-, jaarplannen.
  - Op de websites van de scholen zijn de innovatieve doelen beschreven.
- Innovatieve initiatieven van scholen worden via projectplannen gefaciliteerd en financieel ondersteund voor minimaal 2 scholen per schooljaar.
  - Projectplannen Walburgis: 'bewegend leren' en Mariaschool 'Outdoor learning', zijn gehonoreerd.

Ontwikkeling
Essentius probeert vanuit alle beleidsterreinen innovatief en ondernemend te zijn, veelal stuurt beleid het geld, al heeft de schaarste in bekostiging ook haar beperkingen. Of het nu gaat om verduurzaming, digitale toepassingen of personele maatregelen, Essentius heeft een cultuur van zoeken naar mogelijkheden en kansen. Dit laatste is weer zichtbaar geworden bij de Coronacrisis.

2.4 FINANCIËN, 'DE SCHAARSTE VERRIJKEN'

Ambities en resultaten uit het strategisch beleidsplan 2015-2019:

- Waar mogelijk worden schaalvoordelen bereikt bij het aangaan van verplichtingen of door een slimme gezamenlijke inkoop.
  - Essentius zoekt steeds naar nieuwe mogelijkheden om de sterke financiële positie te behouden, daartoe werkt het samen met de Onderwijs Inkoop Groep, de huurovereenkomst voor kopieerapparaten is herzien.

Doelen en resultaten
Essentius zoekt steeds inventief en creatief naar kansrijke investeringen, daarbij steeds vanuit doordacht beleid met inachtneming van de risico's, waarvan er een grote hoeveelheid gedefinieerd en inzichtelijk zijn.

Ontwikkelingen
Er zijn geen belangrijke toekomstige ontwikkelingen op het gebied van financiën die van invloed zijn op het te voeren beleid. De effecten van de vereenvoudiging van de bekostiging vanaf 2023 hebben vooralsnog een positieve impact van € 30.000 ten opzichte van de huidige wijze van bekostigen.

Treasury
Treasury is het sturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële stromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's.

In het treasurystatuut, geactualiseerd in 2016, wordt het treasurybeleid uiteengezet en wordt een beschrijving gegeven van de bevoegdheden en verantwoordelijkheden in het kader van de treasuryfunctie.
Het treasurystatuut heeft tot doel sturing te geven aan de treasuryfunctie en risico's te beperken.
In dit statuut is bepaald binnen welke kaders financierings- en beleggingsbeleid kan worden ingericht. Het uitgangspunt is dat de toegekende publieke middelen overeenkomstig hun bestemming worden besteed.

Jaarlijks wordt bij het opstellen van de begroting een treasuryplan, afgeleid van het treasurystatuut, opgesteld.

Essentius blijft een terughoudend financieel beleid voeren. Er is gebruik gemaakt van spaarrekeningen. Nadeel is wel dat de rentebaten sterk zijn gedaald, in de begroting is hier rekening mee gehouden. De tegoeden op deze rekeningen zijn direct opeisbaar. Alle bank-/spaarrekeningen zijn ondergebracht bij de Rabobank.
Essentius heeft geen uitstaande beleggingen, leningen en derivaten.

Het in 2019 uitgevoerde financiële beleid ligt in lijn met het treasurystatuut en het eind 2018 opgestelde treasuryplan 2019.

Allocatie middelen
De volgende uitgangspunten voor het verdelen van de middelen binnen de stichting zijn gehanteerd:

- Toerekening normatieve rijksbijdragen op basis van T=0-systematiek aan de scholen waarbij het beschikbare geld direct passend is bij het feitelijk aantal leerlingen. Eventueel daardoor resterende middelen als gevolg van deze systematiek vloeien terug naar de scholen, waarbij beoordeeld wordt waar de behoefte en het effect het grootst is.
- De personele bekostiging wordt via het normatief kader in eerste instantie centraal gealloceerd en vervolgens weer toegerekend aan de betreffende scholen. Door het werken met een normatief kader worden de salariskosten gelijk verdeeld over de scholen, waarbij het onderscheid tussen oud en jong personeel en de werkelijke loonkosten zijn geëgaliseerd.
- De (normatieve) werkdrukmiddelen worden volledig aan de scholen toegerekend en ingezet op basis van de met de P-MR'en afgestemde plannen.
- Niet-normatieve rijksbijdragen (waaronder OAB-middelen, subsidie lerarenbeurs) en overige bijdragen (waaronder schakelklassen, vergoeding medegebruik schoolgebouw) worden toegerekend aan de betreffende scholen.
- De materiele lasten en bijbehorende bekostiging worden toegerekend aan de schoolexploitatie. Daarnaast wordt vanuit het centraal gealloceerde budget in 2019 een bedrag € 50 per leerling overgeheveld naar de schoolexploitatie ter dekking van de ICT-investeringen en ter bevordering van de culturele educatie.

De besluitvorming over de allocatie van middelen heeft plaatsgevonden middels overleg tussen het bestuur, staf en de schooldirecties. De P-GMR heeft instemming verleend via het bestuursformatieplan.

De totale middelen inclusief rentebaten in 2019 van € 9.402.000 euro, minus het aan de algemene reserve toegevoegde resultaat van € 359.400, zijn als volgt ingezet:

- Op schoolniveau € 8.010.500 (89 %)
- Gemeenschappelijke kosten bovenschools € 768.200 (8 %):
    - Bovenschoolse formatie € 247.900
    - Overige personele lasten (o.a. scholing, coaching, fricties en WKR) € 365.100
    - Afschrijvingen gebouwen, ICT en overige € 44.400
    - Huisvesting € 21.900
    - Overige (o.a. administratie & beheer, inventaris, apparatuur & leermiddelen) € 88.900
- Bestuurskantoor € 263.900 (3 %):
    - Formatie bestuurskantoor € 244.700
    - Afschrijvingen ICT en meubilair/inventaris € 3.400
    - Huisvesting € 4.000
    - Overige kosten bestuurskantoor € 11.800

Onderwijsachterstandenmiddelen

De onderwijsachterstandsmiddelen (OAB) worden toegerekend aan de scholen waarop ze betrekking hebben op basis van de schoolscores van het Centraal Bureau voor Statistiek.

De besluitvorming over deze verdeling van de OAB-middelen heeft plaatsgevonden in overleg tussen het bestuur en de schooldirecties, waarbij dezelfde systematiek is gehanteerd als bij de toewijzing van de (vervallen) gewichtenregeling. De P-GMR heeft instemming verleend via het bestuursformatieplan.

De belangrijkste maatregelen die met deze extra middelen voor onderwijsachterstanden zijn gefinancierd zijn:

- Verkleinen van taalachterstanden en laaggeletterdheid.
- Gerichte verkleining van de klassen waar mogelijk.
- Extra onderwijsassistenten en ondersteuning in de groep.

2.5 HUISVESTING, ‘MEER DAN EEN STAPEL STENEN’

Ambities en resultaten uit het strategisch beleidsplan 2015-2019:

- Bij gebouw technische aanpassingen, aan- of nieuwbouw, wordt gebruikgemaakt van duurzame materialen en zijn waar mogelijk energie- en kostenbesparende maatregelen getroffen.
    - Bestuurskantoor is december '18/ januari '19 onder handen genomen. Binnenklimaatbeheersing wordt voor drie scholen verbeterd. Mariaschool is eind april ingeregeld.
- Een 0-meting is uitgevoerd m.b.t. het energieverbruik van de scholen. Een actieplan per school is opgesteld waarin de adviezen en acties om tot reducering van kosten te komen zijn geformuleerd.
    - Actieplannen zijn afgerond. Metingen zijn door wisselende weersinvloeden nog niet voldoende betrouwbaar. We zien wel een reductie in de kosten.
- Scholen van Essentius werken actief samen met stakeholders om leegstand in een school te voorkomen.
    - Klimpaal; Juut en CO (PSZ). Liborius; Humanitas (KOV en PSZ). Christoffel; Humanitas (BSO). Oersprong; (KOV en BSO); opvang vraagt een bepaalde schaal om rendabel te kunnen werken. Met regiomanager Humankind wordt gekeken naar verbetermogelijkheden en nieuwe mogelijkheden kinderopvang/ peuterspeelzalen en buitenschoolse opvang; gesprekken vooral over Oersprong, Christoffelschool en Borckeshof/ Liborius.

- Een strategisch huisvestingsplan, gericht op een inventarisatie van (toekomstige) ruimtebehoefte en -gebruik naast onderhoudseisen, is opgesteld.
  - Plan wordt in 2020 geactualiseerd. Instandhoudingsbeleid is in 2016 opgesteld.
- Schoolgebouwen en - pleinen van Essentius hebben een aantrekkelijke uitstraling, zijn toegankelijk, voorzieningen en de onderhoudskundige staat is op orde.
  - Alle scholen zijn opgeknapt, evenals bestuurskantoor. Speeltoestellen zijn gecontroleerd, hersteld of verwijderd, plannen zijn per school opgesteld. Subsidie vanuit provincie voor groene pleinen is toegekend voor vijf scholen, pleinen zijn aangelegd.

Ontwikkelingen

Via huisvestingsbulletins wordt iedereen op de hoogte gehouden over voortgang i.z. huisvesting/ duurzaamheid.
Alle speeltoestellen en groene pleinen voldoen aan de wettelijke eisen.
Onderhoud (Meer jaren onderhoudsplan, MOP) is naar planning uitgevoerd, her en der is onderhoud in samenhang naar voren gehaald.
Strategisch huisvestingsplan is opgesteld in samenspraak met M3V en wordt geactualiseerd.
Effecten van alle gedane aanpassingen bouwtechnische aanpassingen wordt de komende jaren helder, nu nog te weinig benchmark (led, zonnepanelen, warmteafhankelijke regelingen).

Huisvestingscapaciteit

	Lln aantal 1-10-2019	Capaciteit permanent	Mogelijk aantal kinderen	Benodigde capaciteit	Verschil in m2	Percentage leegstand	Capaciteit	Mogelijk extra aantal lln	Lln aantal 1-10-2025	Permanente capaciteit	Benodigde capaciteit	M2 overschot	Percentage leegstand	Capaciteit
De Oersprong	283	1.800	318	1.623	177	10	Over	35	262	1.800	1.518	282	16	Over
De Borckeshof	68	895	138	542	353	39	Over	70	48	895	441	454	51	Over
De Klimpaal	136	1.195	198	884	311	26	Over	62	136	1.195	884	311	26	Over
Pius X	66	575	75	532	43	7	Over	9	67	575	537	38	7	Over
Liborius	139	923	144	899	24	3	Over	5	121	923	809	114	12	Over
Mariaschool	271	1.870	332	1.563	307	16	Over	61	221	1.870	1.312	558	30	Over
Martinus	82	780	115	612	168	21	Over	33	60	780	502	278	36	Over
Walburgis	55	458	51	477	-19	-4	Onder	-4	52	458	462	-4	-1	Onder
Christoffelschool	255	1.759	310	1.483	276	16	Over	55	184	1.759	1.126	633	36	Over
Totaal	**1.355**	**10.255**	**1.681**	**8.616**	**1.639**	**16**	**Over**	**326**	**1.151**	**10.255**	**7.590**	**2.665**	**24**	**Over**

Via ketenverbindingen met veelal kinderopvang wordt leegstand zoveel mogelijk voorkomen. Door gebruik te maken van de werkdrukmiddelen, middelen passend onderwijs en de 6% extra aan personele inzet, worden groepen of individuele leerlingen apart begeleid en ruimten meer gebruikt dan de normen aangeven, de leegstand is dus relatief. Vanaf augustus 2019 zijn we begonnen met een additionele toevoeging van 10% ter vervanging in eerste twee weken, dit heeft directe effecten gebruik van ruimten.

Duurzaamheid & maatschappelijk verantwoord ondernemen

Medewerkers: de medewerkers vormen het sociaal kapitaal van de organisatie en worden waar mogelijk ondersteund en ontlast om de werkbelasting te verlagen en de werkdruk beheersbaar te maken. Alle financiële middelen, inclusief de additionele gaan naar de scholen en worden veelal ingezet als formatie, vele handen maken

het werk lichter en voorkomen verzuim. Het organiseren van pauzes en rusttijden blijft een punt van aandacht, medewerkers staan overwegend 'aan'. We stimuleren beweging, een gezonde levensstijl en het gebruik maken van de fiets of carpoolen. Dit is vooralsnog een moreel verzoek, middelen zijn hiervoor niet beschikbaar of vrijgemaakt.
Milieu: we ontmoedigen het meenemen van verpakkingsmateriaal door leerlingen, er wordt dubbelzijdig gekopieerd en steeds meer papierloos vergadert en digitaal gewerkt en verwerkt. Bij inkoop van materialen wordt veelal gekozen voor duurzame producten. LED verlichting is aangelegd en zonnepanelen geplaatst. Pleinen zijn vergroend en in 2020 45 bomen geplaatst samen met 300 meter heg. Het beheer van het gebouw wordt gemonitord, zodat er geen weglek is van gas, water of elektriciteit.
Maatschappij: waar mogelijk wordt dichtbij ingekocht en worden relaties onderhouden, ouders helpen bij schoonmaak en onderhoud.

2.6 ORGANISATIE, 'IEDER IN ZIJN KRACHT'

Ambities en resultaten uit het strategisch beleidsplan 2015-2019:

- Essentius zoekt waar mogelijk naar versterkende vormen van samenwerking met andere besturen en organisaties.
  - Er wordt samengewerkt op het niveau van vervangingen, arbeidsvraagstukken zoals lerarentekorten, opleiden in de school, samenwerkingsverbanden en ketenverbindingen voorschools en VO.
- RvT en directeur bestuurder volgen jaarlijks relevante scholing om hun taak adequaat te kunnen uitvoeren.
  - Congressen en conferenties zijn bijgewoond, een zelfevaluatie RvT heeft plaatsgevonden.
- Uit beoordelingsgesprekken blijkt dat de schoolleiders minimaal functioneren op een niveau van 'goed'.
  - Alle directeuren functioneren op het niveau excellent.
- Uit verantwoordings- en managementrapportages en gesprekken blijkt dat de directeur bestuurder minimaal functioneert op een niveau van 'goed'.
  - Directeur bestuurder functioneert naar tevredenheid. In samenspraak tussen bestuurder en RvT is bestuurders prestatieovereenkomst ontwikkeld/ opgesteld, daarnaast is reglement remuneratiecommissie vastgesteld.
- Alle schoolleiders zijn geregistreerd in het schoolleidersregister en werken aantoonbaar aan hun eigen kwaliteit, zij zijn voldoende gekwalificeerd.
  - Alle schoolleiders zijn geregistreerd en voldoen aan de gestelde validatie.

Ontwikkelingen
Vanaf augustus 2020 is gestart met toekenning van 10% additionele formatie om de vervanging in de eerste twee weken te kunnen opvangen. De eerste ervaringen zijn positief, er ontstaat rust en continuïteit in de scholen, het verzuim lijkt iets lager te zijn dan eerdere jaren.

2.7 IMAGO, 'VANZELFSPREKEND, UITGESPROKEN, SPRAAKMAKEND'

Ambities en resultaten uit het strategisch beleidsplan 2015-2019:

- Vanaf 2016 laat elke school van Essentius zich 'vanzelfsprekend, uitgesproken en spraakmakend' minimaal 5 keer per jaar in nieuwsmedia zien.
  - Alle scholen voldoen aan het gestelde doel; website als performance-instrument, naast venstersPO als verantwoordingsinstrument. Mailchimp wordt gebruikt voor nieuwsbrieven, vanuit bestuurskantoor wordt informatie verstuurd en opgenomen in de nieuwsbrieven van de scholen.
- Vanaf 2017 organiseert Essentius een jaarlijkse ouderconferentie in het teken van 'onderwijzen en opvoeden'.
  - Parents4parents krijgt voortgang in een andere vorm; vier avonden per jaar op vier verschillende

scholen met vier verschillende thema's.

- Vanaf 2017 is elke school van Essentius actief op sociale media en heeft het een aantrekkelijke website met een promotiefilm van de school.
  - Gerealiseerd.
- Iedere school toont tweejaarlijks haar maatschappelijke betrokkenheid en actief burgerschap door deelname aan charitatieve doelen.
  - Leerlingen liepen, vrijwillig, mee met samenloop van de hoop in oktober.
- De samenwerking tussen ouders en scholen is in 2019 naar het niveau van ouderbetrokkenheid 3.0 gegroeid op alle scholen.
  - Directeuren sloten in ‘18-‘19 aan bij academische werkplaats; 'School en ouders: samen betrokken'. Een beleidsnotitie is in voorbereiding, afronding in ’20.
- In 2019 heeft iedere school een eigen profiel t.a.v. de pedagogische, levensbeschouwelijke, maatschappelijke en onderwijskundige identiteit.
  - Levensbeschouwelijke dimensie is besproken. Profilering is aandachtspunt strategisch beleidsplan '19-'23. In schoolgidsen en schoolwebsites en op website Essentius staat e.e.a. beschreven.

Ontwikkelingen

Essentius streeft ernaar een sterk merk, een aantrekkelijke organisatie voor kinderen, ouders, medewerkers en externe stakeholders te zijn. Dit thema komt steeds terug op agenda met directies en IB’ers.
Essentius communiceert met een ‘open mind’, proactief, helder en transparant. De organisatie gaat uit van de waarden: openheid, verbinding, verantwoordelijkheid en vertrouwen.

3. VERANTWOORDING FINANCIËN

Dit hoofdstuk verantwoordt de financiële staat van Essentius en gaat in op de toekomstige ontwikkelingen voor de stichting. De eerste paragraaf geeft een analyse op hoofdlijnen van het resultaat over 2019 ten opzichte van de begroting en het voorgaande jaar, de tweede paragraaf gaat in op de meerjarenbegroting, de ontwikkelingen van de leerlingaantallen en het aantal fte's, in de derde paragraaf komt de financiële positie aan bod en in de laatste paragraaf wordt nader ingegaan op de risico's en risicobeheersing.

3.1 ANALYSE RESULTAAT 2019 EN ONTWIKKELING BALANSPOSITIE

De jaarrekeningen 2018 en 2019, de begroting 2019 en de meerjarenbegroting 2020 t/m 2023 dienen als basis voor onderstaande verantwoording en analyse van het resultaat en toekomstige ontwikkelingen van de balanspositie. De bedragen zijn in euro's en afgerond.

Analyse resultaat 2019

Baten		Resultaat 2019	Resultaat 2018	Verschil	Resultaat 2019	Begroting 2019	Verschil
3.1.	(Rijks)bijdragen OCW	9.054.900	8.648.600	406.300	9.054.900	8.671.800	383.100
3.2.	Overige overheidsbijdragen	87.700	70.200	17.500	87.700	68.700	19.000
3.5.	Overige baten	259.300	254.600	4.700	259.300	211.800	47.500
	Totaal baten	**9.401.900**	**8.973.400**	**428.500**	**9.401.900**	**8.952.300**	**449.600**
Lasten							
4.1.	Personele lasten	7.544.800	7.302.600	242.200	7.544.800	7.571.100	-26.300
4.2.	Afschrijvingen	250.700	284.800	-34.100	250.700	256.800	-6.100
4.3.	Huisvestingslasten	556.100	503.900	52.200	556.100	522.800	33.300
4.4.	Overige instellingslasten	691.100	683.000	8.100	691.100	701.800	-10.700
	Totaal lasten	**9.042.700**	**8.774.300**	**268.400**	**9.042.700**	**9.052.500**	**-9.800**
	Saldo baten en lasten	359.200	199.100	160.100	359.200	-100.200	459.400
5.1.	Financiele baten en lasten	200	200	0	200	200	0
Exploitatieresultaat		**359.400**	**199.300**	**160.100**	**359.400**	**-100.000**	**459.400**

Het algemene beeld van het resultaat wordt hoofdzakelijk bepaald door de effecten van het in het najaar van 2019 afgesloten onderhandelaarsakkoord en de hieruit voortvloeiende loonmaatregelen. Het Rijk heeft op basis van dit akkoord in 2019 reeds de reguliere bekostiging bijgesteld en tevens een eenmalige aanvullende bekostiging beschikbaar gesteld, terwijl de loonmaatregelen echter pas vanaf 2020 van kracht zijn. Dit geeft een vertekend beeld in het resultaat en zal ook doorwerken in het resultaat van 2020.
Hieronder wordt het resultaat van 2019 in tabelvorm vergeleken met achtereenvolgens het resultaat van 2018 en de begroting van 2019.

Analyse resultaat 2019 versus resultaat 2018

(bedragen * € 1.000)

Resultaat 2018	**199**
BATEN	
Rijksbijdragen	
Effect onderhandelaarsakkoord (t.b.v. eenmalige uitkeringen 2020)	264
Toekenning werkdrukmiddelen vanaf 2018-2019 en verhoging vanaf 2019-2020	161
Daling bekostiging Rijk ondanks indexatie; m.n. terugloop leerlingaantallen	-35
In 2019 groeibekostiging (tussentijdse instroom) ontvangen, geen groeibekostiging in 2018	39
Lagere bijdrage SWV passend Onderwijs; m.n. daling leerlingen en lagere uitkering reserves	-23
	406
Overige overheidsbijdragen	
Hogere bijdrage gemeente schakelklassen	21
Lagere bijdrage gemeente vergoeding gymzaal	-4
	17
Overige baten	
Hogere verhuurbaten en bijdrage medegebruik	8
Geen detachering personeel in 2018	15
Lagere overige baten, getotaliseerd	-18
	5
LASTEN	
Personele lasten	
Hogere loonkosten; Cao stijgingen per 1-9-2018 en stijging pensioenpremies per 1-1-2019 met 2%. Tevens 2,34 fte meer ingezet vanuit werkdruk- middelen en groeiformatie	-219
Hogere transitievergoeding flankerend beleid	-18
Hogere dotatie voorziening ten behoeve van uitkeringen jubilea	-22
Lagere overige personele lasten, getotaliseerd; m.n. daling inzet extern, ingehuurd personeel	17
	-242
Overige lasten	
Lagere afschrijflasten; in 2019 minder versneld afgeschreven en enkele uitgestelde investeringen	34
Stijging huisvestingslasten; m.n. schoonmaak (incidentele posten en hogere externe inkoop) en energie. Lagere kosten voor klein onderhoud	-52
Hogere lasten administratie en beheer; m.n. onderhoudsbeheer en contributie	-7
Lagere lasten inventaris, apparatuur en leermiddelen; m.n. nieuw contract kopieerapparaten en lagere kosten ICT	23
Hogere inzet cultuur-en muziekeducatie en niet begrote lasten plusklas	-16
Hogere overige lasten; getotaliseerd	-8
	-26
Jaarrekening 2019	**359**

Zoals blijkt uit bovenstaande tabel zijn met name de Rijksbijdragen flink gestegen ten opzichte van voorgaand jaar waarbij het onderhandelaarsakkoord en de toekenning van de werkdrukmiddelen het meest in het oog springen. De werkdrukmiddelen zijn direct aangewend ten behoeve van de formatie op de scholen en verklaart het grootste deel van de gestegen personele lasten, naast de pensioenstijging met 2% vanaf 2019. De overige genoemde posten zijn grotendeels het gevolg van het gevoerd beleid, maar hebben soms ook een incidenteel of niet te voorzien karakter.

Analyse resultaat 2019 versus begroting 2019 (bedragen * € 1.000)	
Begroting 2019	**-100**
BATEN	
Rijksbijdragen	
Effect onderhandelaarsakkoord (t.b.v. eenmalige uitkeringen 2020)	264
Verhoging werkdrukmiddelen vanaf 2019-2020 naar €220 per leerling	36
Bijstelling (indexatie) bekostiging Rijk en toename onderwijsachterstandsmiddelen	4
Groeibekostiging (tussentijdse instroom); niet begroot	39
Lagere overige subsidies Ministerie; m.n. Nieuwkomers, Lerarenbeurs	-3
Hogere bijdrage SWV passend Onderwijs; m.n. uitkering deel reserves	43
	383
Overige overheidsbijdragen	
Hogere bijdrage gemeente schakelklassen en cultuurcoach	23
Lagere bijdrage gemeente vergoeding gymzaal	-4
	19
Overige baten	
Hogere verhuurbaten en bijdrage medegebruik	10
Detachering personeel; niet begroot	15
Schadeclaim inzake ongeval personeel	42
Lagere overige baten, getotaliseerd	-20
	47
LASTEN	
Personele lasten	
Hogere loonkosten; m.n. 1,7 fte meer ingezet vanuit de werkdrukmiddelelen en groeiformatie	-67
Niet gerealiseerde transitievergoeding flankerend beleid	79
Lagere overige personele lasten, getotaliseerd	14
	26
Overige lasten	
Lagere afschrijflasten; m.n. enkele uitgestelde investeringen en deels te hoog begroot	6
Hogere huisvestingslasten; m.n. Schoonmaak en incidenteel onderhoud	-33
Hogere lasten administratie en beheer; m.n. onderhoudsbeheer, accountant en contributie	-9
Lagere lasten inventaris, apparatuur en leermiddelen, getotaliseerd	6
Hogere inzet cultuur-en muziekeducatie en niet begrote lasten plusklas	-23
Lagere overige lasten; m.n. Inzet imago en innovatie gerealiseerd op diverse andere posten	37
	-16
Jaarrekening 2019	**359**

Ook in de analyses van de afwijkingen in 2019 ten opzichte van de begroting is het onderhandelaarsakkoord het meest in het oog springend. De loonmaatregelen, voortvloeiend uit dit akkoord, zijn pas in 2020 geëffectueerd. De overige hogere budgetten, waaronder de werkdrukmiddelen, groeiformatie en middelen passend onderwijs zijn waar mogelijk ook direct weer aangewend ten behoeve van de formatie op de scholen. Ook de overige posten in deze analyse zijn grotendeels het gevolg van het gevoerd beleid, maar hebben soms ook een incidenteel of niet te voorzien karakter.

Ontwikkeling balanspositie in 2019

Activa		31-12-2019	31-12-2018	Ontwikkeling
	Vaste activa			
1.2	Materiële vaste activa	1.732.100	1.680.900	51.200
1.3	Financiële vaste activa	-	117.900	-117.900
		1.732.100	**1.798.800**	**(66.700)**
	Vlottende activa			
1.5	Vorderingen	777.300	574.600	202.700
1.7	Liquide middelen	2.102.400	1.855.400	247.000
		2.879.700	**2.430.000**	**449.700**
Totaal activa		**4.611.800**	**4.228.800**	**383.000**

Passiva		31-12-2019	31-12-2018	Ontwikkeling
2.1	Eigen vermogen	3.125.700	2.766.300	359.400
2.2	Voorzieningen	668.000	698.000	-30.000
2.4	Kortlopende schulden	818.100	764.500	53.600
Totaal passiva		**4.611.800**	**4.228.800**	**383.000**

Materiële vaste activa
De balanswaarde van de materiële vaste activa is per 31-12-2019 met € 51.200 toegenomen. Er is in 2019 voor € 301.900 geïnvesteerd in huisvesting (duurzame en energiebesparende investeringen), ICT, meubilair/inventaris en leermethoden. Tevens zijn bij een aantal scholen een deel van het meubilair versneld afgeschreven en vervangen. De afschrijvingen (inclusief boekverlies op de desinvesteringen) bedroegen € 250.700 in 2019.

Financiële vaste activa
De vordering op het UWV inzake de in 2016 en 2018 uitbetaalde transitievergoedingen worden conform gestelde richtlijnen in 2020 gedeclareerd bij het UWV en hebben per balansdatum 31-12-2019 een kortlopend karakter. Deze vordering is derhalve opgenomen onder de kortlopende vorderingen.

Vorderingen
Deze balanspost wordt voor een groot deel bepaald door het Rijk vanwege het betaalritme, dit heeft een doorlopend karakter en hierop heeft de stichting geen invloed. De totale omvang van de vorderingen is met € 202.700 toegenomen ten opzichte van voorgaand jaar. De vordering op het UWV is verplaatst van de financiële vaste activa naar de vorderingen en tevens zijn enkele vorderingen op de gemeente en diverse vooruitbetaalde bedragen opgenomen. Daarnaast is in 2019 een bij de verzekering van een door derde erkende schadeclaim van € 42.600 opgenomen als gevolg van een ongeval.

Liquide middelen
Het saldo van de totale liquide middelen is met € 247.000 toegenomen en is voor een groot deel toe te wijzen aan het positieve resultaat van 2019.

Eigen vermogen
Het totale eigen vermogen is toegenomen met € 359.400 per 31-12-2019, waarvan € 372.200 is toegevoegd aan de Algemene reserve en € 12.800 is onttrokken aan de (private) bestemmingsreserves.

Voorzieningen
De totale balanswaarde van de voorzieningen, bestaande uit een voorziening onderhoud en een voorziening jubilea, is per 31-12-2019 met € 30.000 afgenomen.
In 2019 is op basis van het meerjaren onderhoudsplan € 172.000 aan de voorziening onderhoud gedoteerd. Er is voor € 215.200 onttrokken aan deze voorziening ten behoeve van meerjarig en vervangend onderhoud, in de begroting was hiervoor een bedrag van € 280.000 opgenomen. Een deel van deze begrote posten zijn geactiveerd en opgenomen onder de materiële vaste activa voor een bedrag van € 21.200. Daarnaast zijn niet alle geplande werkzaamheden uitgevoerd en deels doorgeschoven naar 2020. Tevens is op basis van het meerjaren onderhoudsplan € 8.000 toegevoegd aan het onderhoudsfonds De Oersprong.
In 2019 is op basis van de personeelsadministratie € 27.500 aan de voorziening Jubilea gedoteerd en € 22.300 aan uitkeringen inzake ambtsjubilea aan de voorziening onttrokken.

Kortlopende schulden
Deze balanspost is met € 53.600 toegenomen en wordt hoofdzakelijk verklaard door de timing van enkele crediteurenbetalingen. Alle kortlopende schulden lopen af in 2020, er zijn geen bijzonderheden.

3.2 ONTWIKKELINGEN IN MEERJARIG PERSPECTIEF

Passage inzake corona

Hoewel de Coronacrisis diepgaande impact heeft op het onderwijs, verwachten wij geen verhoogde risico's ten aanzien van de continuïteit van Essentius. Daarnaast verwachten wij geen significante bijstelling van de toekomstige exploitaties. De belangrijkste risico's voor de organisatie betreffen de gezondheid van de leerlingen en het personeelsbestand en de kwaliteit van het onderwijs.
Wij verwachten dat de Coronacrisis invloed heeft op het ziekteverzuim en de benodigde investeringen in het digitaliseren van de lesmethodes. Deze risico's zijn vooralsnog echter niet te kwantificeren in financiële zin. In mei 2020 is wel een extra investering van 15K voor hygiënische middelen en materialen gedaan, we verwachten daarvoor een tegemoetkoming vanuit het Rijk, aangezien deze investeringen ook de komende jaren significant toenemen.

Meerjarenbegroting 2020 t/m 2023

De onderstaande meerjarenbegroting is opgesteld met de volgende algemene uitgangspunten:

- Een reële begroting op te stellen ongeacht het uiteindelijke resultaat.
- Toegekende (school)budgetten zijn taakstellend.
- Verwerking van financiële consequenties van (voorgenomen) beleid.
- Bekostiging op basis van de leerling tellingen en gegevens van het Ministerie.
- Personeelslasten op basis van de gegevens uit de salarisadministratie, het normatief kader en de reeds bekende mutaties in het personeelsbestand.

Met bovengenoemde uitgangspunten en onderstaande meerjarenbegroting wordt een zo reëel mogelijk scenario voor Essentius geschetst. Essentius blijft anticiperen op de krimpsituatie. De stichting is de afgelopen jaren zeer goed in staat gebleken om de dalende leerlingaantallen en teruglopende bekostiging binnen 1 á 2 jaar op te vangen.

Meerjarenexploitatie 2019 t/m 2023

Baten		2019	2020	2021	2022	2023
3.1.	(Rijks)bijdragen OCW	9.054.900	9.070.500	8.861.600	8.642.600	8.535.900
3.2.	Overige overheidsbijdragen	87.700	94.800	91.800	74.800	74.800
3.5.	Overige baten	259.300	169.400	142.400	142.400	142.400
	Totaal baten	**9.401.900**	**9.334.700**	**9.095.800**	**8.859.800**	**8.753.100**

Lasten		2019	2020	2021	2022	2023
4.1.	Personele lasten	7.544.800	8.021.400	7.770.000	7.466.900	7.355.200
4.2.	Afschrijvingen	250.700	260.300	251.600	244.800	230.300
4.3.	Huisvestingslasten	556.100	544.300	544.300	544.300	544.300
4.4.	Overige instellingslasten	691.100	713.700	691.900	683.800	683.300
	Totaal lasten	**9.042.700**	**9.539.700**	**9.257.800**	**8.939.800**	**8.813.100**
	Saldo baten en lasten	**359.200**	**-205.000**	**-162.000**	**-80.000**	**-60.000**
5.1.	Financiele baten en lasten	200	0	0	0	0
Exploitatieresultaat		**359.400**	**-205.000**	**-162.000**	**-80.000**	**-60.000**

De meerjarenbegroting is gebaseerd op de meest actuele leerling prognoses en de bijbehorende bekostiging vanuit het Rijk. Op basis daarvan dienen we rekening te houden met een terugloop in de formatie met ruim 11 fte in de periode t/m 2023. Deze terugloop in formatie kan opgevangen worden door natuurlijk verloop (circa 2 fte) en het niet verlengen van de tijdelijke contracten (circa 7 fte per 2020) en de tijdelijke uitbreidingen (circa 2 fte per 2020).

De meerjarenexploitatie laat voor de periode 2020 t/m 2023 tekorten zien. Deze tekorten kunnen prima opgevangen worden uit de opgebouwde reserves wat ook bevestigd wordt door het in 2019 opgestelde risicoprofiel.

De effecten van het onderhandelaarsakkoord met betrekking tot de nieuwe cao, zoals toegelicht in paragraaf 3.1, zullen ook doorwerken in het resultaat van 2020. De afwijking hierdoor ten opzichte van de begroting 2020 zal in de financiële rapportages worden geanalyseerd en toegelicht.

Meerjarenbalans

De meerjarenbalans geeft het beeld van het kapitaal en het vermogen, ook wel de bezittingen en schulden, van de stichting over de periode 2019 t/m 2023.

Activa		31-12-2019	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023
	Vaste activa					
1.2	Materiële vaste activa	1.732.100	1.905.900	1.802.900	1.698.900	1.553.900
		1.732.100	**1.905.900**	**1.802.900**	**1.698.900**	**1.553.900**
	Vlottende activa					
1.5	Vorderingen	777.300	557.200	542.200	527.500	513.100
1.7	Liquide middelen	2.102.400	1.635.000	1.624.000	1.502.000	1.622.000
		2.879.700	**2.192.200**	**2.166.200**	**2.029.500**	**2.135.100**
Totaal activa		**4.611.800**	**4.098.100**	**3.969.100**	**3.728.400**	**3.689.000**

Passiva		31-12-2019	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023
2.1	Eigen vermogen	3.125.700	2.633.300	2.471.300	2.391.300	2.331.300
2.2	Voorzieningen	668.000	716.000	764.000	618.000	653.000
2.4	Kortlopende schulden	818.100	748.800	733.800	719.100	704.700
Totaal passiva		**4.611.800**	**4.098.100**	**3.969.100**	**3.728.400**	**3.689.000**

Bij de daling in de materiële vaste activa is rekening gehouden met de terugloop van het leerlingaantal en de vervangingen (op termijn) van fysieke methoden in digitale methoden (de licentiekosten lopen rechtstreeks over de exploitatie). De komende jaren wordt er, naast de reguliere vervangingen, extra geïnvesteerd in met name Chromebooks en overige ICT/hardware.

Bij de vorderingen is rekening gehouden met de verwachte vergoeding in 2020 van de in de periode 2016 t/m 2018 uitgekeerde transitievergoedingen (in verband met langdurige ziekte) van € 110.900. Daarnaast lopen de vorderingen en kortlopende schulden terug naar rato van de daling van de Rijksbijdragen.

Bij het verloop van het Eigen vermogen is rekening gehouden met de in de begroting opgenomen resultaten.

De voorziening onderhoud is gebaseerd op de meerjaren onderhoudsplannen waarbij jaarlijks bekeken wordt welke onderdelen uit de plannen uitgevoerd gaan worden dan wel doorgeschoven kunnen worden. De voorziening jubilea heeft als basis het diensttijden jubileumoverzicht en wordt tevens jaarlijks geactualiseerd.

Leerlingen

Brin	School	2018	2019	2020	2021	2022	2023	aantal	%
		Realisatie		Prognose				Verschil 2023 t.o.v. 2018	
03LK	De Oersprong	293	283	276	268	263	260	-33	-11%
04XS	Borckeshof	73	68	62	64	59	53	-20	-27%
04XW	De Klimpaal	138	136	139	136	137	137	-1	-1%
04YG	Pius X	63	66	67	69	69	68	5	8%
05GL	St. Liborius	148	139	134	127	122	118	-30	-20%
06HE	Mariaschool	256	271	264	256	250	248	-8	-3%
06RX	St. Martinus	84	82	72	75	71	67	-17	-20%
07BS	Walburgis	49	55	57	57	63	62	13	27%
07PM	Christoffel	259	255	234	223	211	207	-52	-20%
		1.363	**1.355**	**1.305**	**1.275**	**1.245**	**1.220**	**-143**	**-10%**

Met name de demografische krimp is de belangrijkste factor die de ontwikkeling van het aantal leerlingen de komende jaren beïnvloedt. We vangen dit op door onder andere een formatieve flexibele schil en het strategisch personeelsbeleid. Ook steken we veel energie in het leveren van kwalitatief hoogwaardig onderwijs met een breed ondersteuningspalet waarbij we merken dat ouders bewust voor een van onze scholen kiezen.

FTE

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	Realisatie		Begroting			
Bestuur / management	8,7	6,7	7,3	7,2	7,0	7,0
Onderwijzend personeel	86,1	91,0	90,7	87,8	83,4	81,8
Ondersteunend personeel	9,1	10,3	9,9	9,2	8,5	7,6
	103,9	**108,0**	**107,9**	**104,3**	**98,9**	**96,4**

De ontwikkeling van de leerlingaantallen in relatie met de bekostiging is de belangrijkste factor die de ontwikkeling van het aantal fte's de komende jaren beïnvloedt.

3.3 FINANCIËLE POSITIE

Kengetallen

Hieronder zijn de verschillende kengetallen opgenomen die door het Rijk verplicht zijn gesteld in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Bij deze kengetallen zijn de signaleringswaarden van het Rijk vermeld. Deze signaleringswaarden zijn nadrukkelijk geen normen waaraan schoolbesturen moeten voldoen. Ze kunnen wel dienen als hulpmiddelen voor besturen zelf om hun eigen financiële situatie te bewaken. Ook zijn de streefwaarden van Essentius, als onderdeel van het risicoprofiel, opgenomen. In het risicoprofiel zijn deze kengetallen beoordeeld ten opzichte van het kapitaal en vermogen van de stichting en bevestigen het beeld van een financieel gezonde organisatie met financiële ruimte om te kunnen blijven investeren om gezamenlijk, grenzeloos te groeien.

Kengetallen/ratio's	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Signalerings-waarden DUO	Streefwaarden Essentius
Liquiditeit	3,2	3,5	2,9	3,0	2,8	3,0	onder 0,75	minimaal 1,0
Rentabiliteit	2%	4%	-2%	-2%	-1%	-1%	3-jarig onder 0%	tussen 0% en 5%
Solvabiliteit 2	82%	82%	82%	82%	81%	81%	onder 30%	minimaal 30%
Weerstandsvermogen	31%	33%	28%	27%	27%	27%	onder 5%	tussen 10% en 40%
Huisvestingsratio	7%	6%	6%	6%	6%	7%	boven 10%	maximaal 10%

Liquiditeit

Bij liquiditeit gaat het erom of het bevoegd gezag in staat is om op korte termijn aan haar verplichtingen te voldoen. Essentius zit ruim boven de signaleringswaarde en kan daarmee prima voldoen aan de verplichtingen op korte termijn.

Rentabiliteit

Bij rentabiliteit wordt het resultaat beoordeeld door het resultaat uit gewone bedrijfsvoering te delen door de totale baten. Het streven is naar een rentabiliteit tussen de 0% en 5%. Echter, de negatieve resultaten in relatie met het risicoprofiel en de financiële ruimte voor de komende jaren rechtvaardigen een tijdelijk lagere rentabiliteit.

Solvabiliteit

Bij de solvabiliteit gaat het erom in hoeverre een bevoegd gezag op lange termijn, ook in tijden van tegenspoed, aan haar verplichtingen kan voldoen. Essentius zit ruim boven de signaleringswaarde.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen geeft een indicatie van het risicomanagement voor de stichting. Bekeken wordt in hoeverre de stichting zich een tekort kan permitteren in relatie tot de opgebouwde reserves. Dit kengetal geeft de verhouding weer tussen het eigen vermogen en de totale baten. Ook hier blijft Essentius ruim boven de gestelde signaleringwaarde.

Huisvestingsratio

Dit kengetal geeft weer welk deel van de lasten wordt besteed aan huisvesting. Essentius blijft ruim onder de gestelde signaleringwaarde.

Reservepositie

De reservepositie van Essentius is zeer goed te noemen, zowel bovenstaande kengetallen alsook het risicoprofiel bevestigen dit. De komende jaren streeft de stichting er naar om een optimum te bereiken tussen het eigen vermogen en het gewenste weerstandsvermogen zoals gesteld in de ambities in het nieuwe strategische beleidsplan 2019-2023. Met de begrote negatieve resultaten voor de komende jaren anticipeert het bestuur hier reeds op en kan er, ondanks de dalende leerlingaantallen en de daarmee teruglopende bekostiging, onverminderd ingezet blijven worden op het optimaliseren van de onderwijskwaliteit.

De reservepositie van Essentius is in 2019, met name door de effecten van het onderhandelaarsakkoord van eind 2019 (toegelicht in paragraaf 3.1 en 3.2), tijdelijk extra verstevigd. De verwachting is dat dit eind 2020 weer richting het niveau gaat zoals opgenomen in de meerjarenbalans in paragraaf 3.2, in lijn met de vastgestelde begroting 2020.

3.4 RISICO'S EN RISICOBEHEERSING

Intern risicobeheersingssysteem
Essentius heeft een intern risicobeheers- en controlesysteem waarbij onder andere sinds 2018 gebruik gemaakt wordt van Riskchanger, waarmee middels online digitale audits actueel inzicht in bepaalde (risico) situaties wordt gegeven en alle verbeteringen met de PDCA-cyclus wordt gevolgd. In de loop van 2019 is het interne risico beheers- en controlesysteem verder vorm gegeven en is in samenwerking met Cabo een risicoprofiel en - analyse opgesteld, waarmee de reeds geïdentificeerde risico's zoals opgenomen en in de meest recente jaarverslagen zijn gekwantificeerd. Hiermee hebben we in het kader van risicomanagement inzichtelijk gemaakt op welke wijze de stichting bepaalde risico's financieel op zou kunnen vangen. In het opgestelde risicoprofiel zijn ook de verschillende beheersmaatregelen opgenomen.

Essentius maakt in de planning- en control cyclus gebruik van de procedures en functiescheidingen van het stafbureau. Essentius wordt hierbij ondersteund door een externe controller. Periodiek is er afstemming tussen de directeur bestuurder, controller en overige stafmedewerkers. Daarnaast vindt er periodiek afstemming plaats tussen de directeur bestuurder, Raad van Toezicht en GMR. De adviezen van het jaarlijkse accountantsverslag wordt meegenomen om het systeem van risicomanagement verder vorm te geven en te verbeteren.

Essentius erkent de verantwoordelijkheid voor de opzet en werking van het interne systeem van risicomanagement. Dit systeem heeft tot doel planmatig en doelmatig te werken aan de realisatie van organisatiedoelen en de risico's van het niet realiseren van deze doelen optimaal te beheersen. Deze werkwijze kan echter nooit absolute zekerheid bieden dat alle doelen worden bereikt. Daarom worden er voortdurend kosten-baten afwegingen gemaakt bij het aanvaarden van risico's en het treffen van beheersingsmaatregelen.

Het algemene beeld uit het risicoprofiel laat zien dat Essentius een financieel gezonde organisatie is. Tevens maakt dit profiel zichtbaar dat Essentius een financiële buffer heeft en zijn er enkele scenario's opgenomen welke impact het inzetten van deze buffer op het vermogen heeft. In 2020 wordt het risicoprofiel van Essentius geactualiseerd en worden ook de streefwaarden nog eens kritisch tegen het licht gehouden.

In 2019 is met name de instabiliteit en mogelijke onvolledige indexatie van de bekostiging het belangrijkste risico c.q. onzekerheid geweest. Lang is onduidelijk geweest of er een nieuwe cao werd afgesloten en of (en wanneer) de loonmaatregelen volledig gedekt zouden worden. Essentius heeft in deze veel contact gezocht en overleg gevoerd met de accountant, het administratiekantoor en de PO-raad.

Daarnaast blijft de krimpsituatie een risico en onzekerheid, waarbij er door de teruglopende budgetten als gevolg van de dalende leerlingaantallen continu aandacht is voor mogelijkheden om personeel tussentijds uit te laten stromen. Doelstelling voor de komende jaren is om naast het natuurlijk verloop via eventuele vertrek stimulerende maatregelen een negatieve discrepantie tussen de personeelskosten en de daartegenover staande Rijksvergoeding te voorkomen. Waarbij rekening moet worden gehouden met diverse regelgeving vanuit o.a. het Participatiefonds, pensioenfonds en fiscale aspecten.

4. JAARREKENING

4.1 GRONDSLAGEN

GRONDSLAGEN ALGEMEEN

De jaarrekening is qua indeling en inhoud samengesteld aan de hand van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, RJ richtlijnen en Titel 9 Boek 2 BW.

GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING ACTIVA EN PASSIVA

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder aftrek van lineair berekende afschrijvingen op basis van de economische levensduur. Afschrijvingen vinden plaats vanaf moment in gebruik name. De activeringsgrens is € 1.000.

		Afschrijvingspercentage:	Economische levensduur:
-	Gebouwen	2,5% & 6,67%	40 & 15 jaar
-	Verbouwing	10%	10 jaar
-	ICT	4% & 12,5% & 20%	5, 8 en 25 jaar
-	Meubilair	5%	20 jaar
-	Overige inventaris	12,5%	8 jaar
-	Leermiddelen	6,67% & 12,5%	8 & 15 jaar
-	Vervoersmiddelen	10%	10 jaar

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs, voor zover noodzakelijk onder aftrek van een voorziening voor het risico van oninbaarheid.

Liquide middelen

De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld in de toelichting op de balans, ter vrije beschikking van het bestuur en worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Algemene reserve

De algemene reserve betreft een buffer ter waarborging van de continuïteit van het bevoegd gezag en wordt opgebouwd uit resultaatbestemming van overschotten welke ontstaan uit het verschil tussen de toegerekende baten en werkelijk gemaakte lasten. In geval van een tekort wordt dit resultaat ten laste van de algemene reserve gebracht.
Reserves worden geacht uit publieke middelen te zijn opgebouwd tenzij expliciet anders is vermeld in de toelichting op de balans.

Algemene reserve (privaat)

Deze reserve is opgebouwd om de afschrijvingskosten van de investeringen bij MVA gymzaal Prinsenhof te dekken.

Bestemmingsreserves

Bestemmingsreserves worden gevormd met als doel deze in de toekomst aan te wenden voor een specifiek doel. Bestemmingsreserves zijn gevormd op basis van een besluit van het bevoegd gezag.

Voorzieningen
De voorzieningen worden gevormd voor in rechte of verplichtingen die op balansdatum bestaan en waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijke is, waarvan de hoogte redelijkerwijs geschat kan worden en voor zover deze verplichtingen en risico's niet op activa in mindering zijn gebracht. Eveneens worden voorzieningen gevormd voor verliezen die naar waarschijnlijkheid in de toekomst zullen worden geboekt maar die voortkomen uit risico's die op balansdatum aanwezig zijn. Voorzieningen kunnen worden gevormd ter egalisatie van kosten waarbij een deel van de in de toekomst te verwachten uitgaven zijn oorsprong heeft voor balansdatum. Deze zijn gewaardeerd tegen normatieve waarde.

Voorziening onderhoud
De onderhoudsvoorziening beoogt kostenegalisatie voor de uitgaven van groot planmatig onderhoud aan onroerende zaken die door de jaren heen een onregelmatig verloop hebben. De dotaties aan de voorziening zijn gebaseerd op de meerjarenonderhoudsbegroting die een periode kent van 10 jaar. Het uitgevoerde onderhoud wordt ten laste van deze voorziening gebracht. De voorziening is, rekening houdend met geplande jaarlijkse dotaties, toereikend voor het uit te voeren onderhoud in de periode waarvoor de meerjaren onderhoudsbegroting strekt.

In afwijking van hoofdstuk 2.1.2 Materiële vaste activa paragraaf 4, alinea 451 van de richtlijnen voor de jaarverslaglegging is het voor onderwijsinstellingen voor de boekjaren 2018 en 2019 toegestaan de jaarlijkse toevoegingen aan de voorziening groot onderhoud te bepalen op basis van het voorgenomen groot onderhoud gedurende de gehele planperiode van het groot onderhoud op het niveau van het onderwijspand gedeeld door het aantal jaren waaruit deze planperiode bestaat, voor zover deze methode reeds in 2017 werd toegepast en indien is gewaarborgd dat de voorziening groot onderhoud gedurende de planperiode niet op enige moment negatief wordt. Stichting Essentius maakt van deze overgangsregeling gebruik.

Voorziening onderhoudsfonds
Het onderhoudsfonds De Oersprong dient ter dekking van de toekomstige meerjaren onderhoudsuitgaven van De Oersprong. Het meerjarenonderhoud van deze school is voor de komende 25 jaar belegd bij Zenzo Maatschappelijk Vastgoed. Jaarlijks wordt op basis van de meerjarenonderhoudsbegroting een bedrag toegevoegd aan het onderhoudsfonds. Voor de hoogte van dit fonds per balansdatum staan de liquide middelen het bestuur niet vrij ter beschikking, maar dient ter dekking van het meerjarenonderhoud.

Voorziening jubilea
De voorziening jubilea is gevormd ter dekking van de kosten van jubileumgratificaties die op grond van de cao dienen te worden betaald. Daarbij wordt rekening gehouden met een fictieve indiensttredingsleeftijd van 22 jaar, blijf-kans-percentage en een uitkering bij 25- en 40-jarig jubileum conform de CAO. De voorziening is gewaardeerd tegen contante waarde, de discontovoet bedraagt 1%.

Kortlopende schulden en overlopende passiva
De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar en zijn opgenomen tegen de geamortiseerde kostprijs.

Gebruik van schattingen
Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat de directie van de Stichting Essentius zich over verschillende zaken een oordeel vormt en dat de directie schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen.

Indien het voor het geven van het in art. 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

GRONDSLAGEN VOOR BEPALING VAN HET RESULTAAT

Rijksbijdragen OCW/EZ

De ontvangen (normatieve) rijksbijdrage en de niet-geoormerkte OCW/EZ-subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekeningsclausule) worden in het jaar waarop de toekenningen betrekking hebben volledig verwerkt als bate in de staat van baten en lasten. Geoormerkte OCW/EZ-subsidies met een vrij besteedbaar overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekeningsclausule heeft) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten. Het deel van de subsidies waar nog geen activiteiten voor zijn verricht per balansdatum worden verantwoord onder de overlopende passiva.

Geoormerkte OCW/EZ-subsidies (doelsubsidies met verrekeningsclausule) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord in het jaar ten laste waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn nog niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn is verlopen op de balansdatum.

Afschrijvingen

De afschrijvingen zijn gerelateerd aan de aanschafwaarde van de desbetreffende materiële vaste activa.
Afschrijvingen vinden plaats volgens de lineaire methode op basis van de geschatte levensduur.
Dit gebeurt volgens de methode T; in het jaar van aanschaf wordt naar tijdsgelang afgeschreven.

Pensioenverplichtingen

Er is sprake van een toegezegde pensioenregeling. Hierbij is een pensioen toegezegd aan personeel op pensioengerechtigde leeftijd, afhankelijk van leeftijd, salaris en dienstjaren. Deze toegezegd pensioenregeling is verwerkt als zou sprake zijn van een toegezegde-bijdrage regeling. Voor de pensioenregeling worden op verplichte basispremies betaald aan het pensioenfonds. Behalve de premiebetaling zijn er geen verdere verplichtingen uit hoofde van deze regeling. Er is geen verplichting in geval van een tekort bij het pensioenfonds tot het voldoen van aanvullende bijdrage anders dan toekomstige premies. De premies worden verantwoord als personeelskosten als deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien deze leiden tot een terug storting of tot een vermindering van toekomstige betalingen.

De beleidsdekkingsgraad van het ABP per 31 december 2019 bedroeg 95,8%.
De dekkingsraad van het ABP per 31 december 2019 bedroeg 97,8%.

Stelselwijziging

In het boekjaar 2019 zijn geen stelselwijzigingen doorgevoerd.

Vergelijkende cijfers

De cijfers van 2018 zijn, waar nodig, ge(her)rubriceerd teneinde vergelijking met de cijfers van 2019 mogelijk te maken.

GRONDSLAGEN VOOR HET KASSTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

4.2 BALANS PER 31 DECEMBER 2019 (NA RESULTAATSBESTEMMING)

		31-12-2019 €		31-12-2018 €	
1	**Activa**				
	Vaste activa				
1.2	Materiële vaste activa	1.732.084		1.680.890	
1.3	Financiële vaste activa	-		117.925	
			1.732.084		1.798.815
	Vlottende activa				
1.5	Vorderingen	777.230		574.586	
1.7	Liquide middelen	2.102.460		1.855.388	
			2.879.690		2.429.974
	Totaal activa		4.611.774		4.228.789
2	**Passiva**				
2.1	Eigen vermogen	3.125.683		2.766.263	
2.2	Voorzieningen	667.994		698.025	
2.4	Kortlopende schulden	818.097		764.501	
			4.611.774		4.228.789
	Totaal passiva		4.611.774		4.228.789

4.3 STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2019

		Jaarrekening 2019 €	Begroting 2019 €	Jaarrekening 2018 €
3	**Baten**			
3.1	Rijksbijdragen	9.054.928	8.671.800	8.648.512
3.2	Overige overheidsbijdragen en -subsidies	87.674	68.700	70.257
3.5	Overige baten	259.254	211.800	254.603
	Totaal baten	9.401.856	8.952.300	8.973.372
4	**Lasten**			
4.1	Personeelslasten	7.544.750	7.571.200	7.302.609
4.2	Afschrijvingen	250.673	256.800	284.923
4.3	Huisvestingslasten	556.131	522.800	503.911
4.4	Overige lasten	691.070	701.700	682.873
	Totaal lasten	9.042.624	9.052.500	8.774.316
	Saldo baten en lasten	359.232	100.200-	199.056
5	**Financiële baten en lasten**	188	200	212
	Resultaat	359.420	100.000-	199.268
	Resultaatbestemming			
	Algemene reserve scholen	12.993	16.400	44.581-
	Algemene reserve centraal	359.237	105.100-	251.077
	Algemene reserve centraal privaat	11.345-	11.300-	11.345-
	Bestemmingsreserve schoolrekeningen	1.465-	-	4.117
		359.420	100.000-	199.268

4.4 KASSTROOMOVERZICHT

	2019 €		2018 €	
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Saldo baten en lasten		359.232		199.056
Aanpassingen voor:				
Afschrijvingen	250.673		284.923	
Mutaties voorzieningen	30.031-		83.521-	
		220.642		201.402
Veranderingen in vlottende middelen:				
Vorderingen	202.644-		18.039-	
Kortlopende schulden	53.596		63.033	
		149.048-		44.994
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		430.826		445.452
Ontvangen interest	188		212	
Waardeveranderingen effecten	-		-	
Betaalde interest	-		-	
		188		212
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		431.014		445.664
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investeringen in materiële vaste activa	301.867-		287.904-	
Desinvesteringen in materiële vaste activa	-		-	
Investeringen financiële vaste activa	117.925		117.925-	
Totaal kasstroom uit investeringensactiviteiten		183.942-		405.829-
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Nieuw opgenomen leningen	-		-	
Aflossing langlopende schulden	-		-	
		-		-
Mutatie liquide middelen		247.072		39.835
Beginstand liquide middelen	1.855.388		1.815.553	
Mutatie liquide middelen	247.072		39.835	
Eindstand liquide middelen		2.102.460		1.855.388

4.5 TOELICHTING BEHORENDE BIJ DE BALANS

VASTE ACTIVA

MATERIELE VASTE ACTIVA

		Aanschafprijs 01-01-2019 €	Cumulatieve afschrijvingen 01-01-2019 €	Boekwaarde 01-01-2019 €	Investeringen 2019 €	Desinvest. 2019 €	afschrijvingen Desinvest. 2019 €	Afschrijvingen 2019 €	Aanschafprijs 31-12-2019 €	Cumulatieve afschrijvingen 31-12-2019 €	Boekwaarde 31-12-2019 €
1.2.1	**Gebouwen en terreinen**										
	Gebouwen										
	Centraal budget	708.039	217.391	490.648	21.623	-	-	26.169	729.662	243.560	486.102
	Verbouwing										
	Centraal budget	57.407	5.741	51.666	-	-	-	5.741	57.407	11.482	45.925
	Totaal	765.446	223.132	542.314	21.623	-	-	31.910	787.069	255.042	532.027
1.2.2	**Inventaris en apparatuur**										
	ICT										
	Centraal budget	69.727	47.414	22.313	9.829	-	-	12.249	79.556	59.663	19.893
03LK	De Oersprong	187.562	93.622	93.940	5.167	-	-	24.588	192.729	118.210	74.519
04XS	De Borckeshof	53.224	39.772	13.452	5.891	-	-	5.502	59.115	45.274	13.841
04XW	De Klimpaal	81.036	43.520	37.516	-	-	-	7.427	81.036	50.947	30.089
04YG	Pius X	50.144	27.124	23.020	4.466	-	-	7.331	54.610	34.455	20.155
05GL	Sint Liborius	90.207	47.245	42.962	6.089	-	-	10.518	96.296	57.763	38.533
06HE	Mariaschool	142.791	86.313	56.478	22.124	-	-	15.721	164.915	102.034	62.881
06RX	Sint Martinusschool	61.409	30.358	31.051	4.898	-	-	9.384	66.307	39.742	26.565
07BS	H. Walburgis	40.428	23.909	16.519	3.583	-	-	5.452	44.011	29.361	14.650
07PM	Christoffel	145.916	92.751	53.165	16.701	-	-	16.276	162.617	109.027	53.590
		922.444	532.028	390.416	78.748	-	-	114.448	1.001.192	646.476	354.716

		Aanschafprijs	Cumulatieve afschrijvingen	Boekwaarde	Investeringen	Desinvest.	Cumulatieve afschrijvingen Desinvest.	Afschrijvingen	Aanschafprijs	Cumulatieve afschrijvingen	Boekwaarde
		01-01-2019	01-01-2019	01-01-2019	2019	2019	2019	2019	31-12-2019	31-12-2019	31-12-2019
		€	€	€	€	€	€	€	€	€	€
1.2.2	**Inventaris en apparatuur (vervolg)**										
	Meubilair										
	Centraal budget	21.910	11.489	10.421	5.497	-	-	1.355	27.407	12.844	14.563
03LK	De Oersprong	260.946	40.529	220.417	20.634	-	-	13.894	281.580	54.423	227.157
04XS	De Borckeshof	38.743	27.461	11.282	-	-	-	1.937	38.743	29.398	9.345
04XW	De Klimpaal	64.943	42.809	22.134	42.350	9.440	9.440	2.975	97.853	36.344	61.509
04YG	Pius X	83.107	39.694	43.413	-	17.741	17.741	5.338	65.366	27.291	38.075
05GL	Sint Liborius	93.399	34.947	58.452	-	-	-	4.670	93.399	39.617	53.782
06HE	Mariaschool	189.987	66.562	123.425	95.089	54.101	54.101	18.621	230.975	31.082	199.893
06RX	Sint Martinusschool	80.232	39.540	40.692	-	11.447	11.447	3.247	68.785	31.340	37.445
07BS	H. Walburgis	30.391	17.812	12.579	-	-	-	1.163	30.391	18.975	11.416
07PM	Christoffel	120.068	101.837	18.231	4.749	-	-	2.549	124.817	104.386	20.431
07PM	Christoffel gymzaal	100.427	81.469	18.958	-	-	-	5.021	100.427	86.490	13.937
		1.084.153	504.149	580.004	168.319	92.729	92.729	60.770	1.159.743	472.190	687.553
	Overige inventaris										
	Centraal budget	9.453	7.829	1.624	5.808	-	-	1.848	15.261	9.677	5.584
03LK	De Oersprong	1.654	155	1.499	1.434	-	-	386	3.088	541	2.547
04YG	Pius X	1.763	147	1.616	-	-	-	220	1.763	367	1.396
06RX	Sint Martinusschool	2.298	191	2.107	-	-	-	287	2.298	478	1.820
07BS	H. Walburgis	-	-	-	1.903	-	-	198	1.903	198	1.705
07PM	Christoffel	-	-	-	3.197	-	-	349	3.197	349	2.848
		15.168	8.322	6.846	12.342	-	-	3.288	27.510	11.610	15.900
	Totaal	2.021.765	1.044.499	977.266	259.409	92.729	92.729	178.506	2.188.445	1.130.276	1.058.169

		Aanschafprijs 01-01-2019 €	Cumulatieve afschrijvingen 01-01-2019 €	Boekwaarde 01-01-2019 €	Investeringen 2019 €	Desinvest. 2019 €	Cumulatieve afschrijvingen Desinvest. 2019 €	Afschrijvingen 2019 €	Aanschafprijs 31-12-2019 €	Cumulatieve afschrijvingen 31-12-2019 €	Boekwaarde 31-12-2019 €
1.2.3	**Leermiddelen**										
	Centraal budget	2.331	194	2.137	-	-	-	291	2.331	485	1.846
03LK	De Oersprong	66.369	34.338	32.031	-	-	-	7.751	66.369	42.089	24.280
04XS	De Borckeshof	30.284	18.634	11.650	-	-	-	2.886	30.284	21.520	8.764
04XW	De Klimpaal	37.645	25.557	12.088	7.627	-	-	3.603	45.272	29.160	16.112
04YG	Pius X	36.825	27.801	9.024	4.131	-	-	2.975	40.956	30.776	10.180
05GL	Sint Liborius	58.650	32.113	26.537	-	-	-	4.008	58.650	36.121	22.529
06HE	Mariaschool	74.013	54.269	19.744	3.358	-	-	6.914	77.371	61.183	16.188
06RX	Sint Martinusschool	30.392	19.517	10.875	2.414	-	-	3.562	32.806	23.079	9.727
07BS	H. Walburgis	18.849	11.447	7.402	-	-	-	1.774	18.849	13.221	5.628
07PM	Christoffel	81.305	51.677	29.628	3.305	-	-	6.299	84.610	57.976	26.634
	Totaal leermiddelen	436.663	275.547	161.116	20.835	-	-	40.063	457.498	315.610	141.888
1.2.3.2	**Overige materiële vaste activa**										
	Centraal budget	2.320	2.126	194	-	-	-	194	2.320	2.320	-
	Totaal MVA	3.226.194	1.545.304	1.680.890	301.867	92.729	92.729	250.673	3.435.332	1.703.248	1.732.084

Gehanteerde afschrijvingspercentages: gebouwen 2,5% en 6,67%; ICT 4%, 12,5% en 20%; meubilair 5%; overige inventaris 12,5%; leermiddelen 6,67% en 12,5%; vervoersmiddelen 25%.

Specificatie afschrijvingen:

Boekverlies desinvestering	10.237
Reguliere afschrijving	240.436
	250.673

FINANCIELE VASTE ACTIVA

	Boekwaarde 01-01-2019 €	Mutatie + 2019 €	Mutatie - 2019 €	Boekwaarde 31-12-2019 €
1.3 Financiële vaste activa				
1.3.8 Overige vorderingen				
Transitievergoeding UWV	117.925	-	117.925	-

Compensatievergoeding UWV is in 2020 te verwachten. De vordering is derhalve per 31-12-2019 onder de vlottende activa verantwoord: zie 1.5.7.

VORDERINGEN

	31-12-2019 €	31-12-2018 €
1.5 Vorderingen		
1.5.2 OCW/EZ		
Eliminatie betaalritme lumpsumvergoeding	376.899	389.953
Eliminatie betaalritme onderwijsachterstandenbeleid	14.241	2.115
	391.140	392.068
1.5.4 Vordering verbonden partijen		
Stichting Duplo	8.542	8.542
1.5.6 Overige overheden		
Gemeente bewegingsonderwijs	4.425	4.027
Gemeente schakelklas	21.702	13.173
Gemeente cultuurcoach	4.996	7.423
Gemeente gymzaal	8.811	-
Gemeente vergoeding huisvesting	23.081	5.385
	63.015	30.008
1.5.7 Overige vorderingen		
Rente boekjaar	188	212
Overige vorderingen boekjaar	98.843	69.475
Transitievergoeding UWV	110.856	-
	209.887	69.687
1.5.8 Overlopende activa		
Vooruitbetaalde bedragen	100.746	69.781
Waarborgsommen	3.900	4.500
	104.646	74.281
Totaal vorderingen	777.230	574.586

LIQUIDE MIDDELEN

		31-12-2019	31-12-2018
1.7	**Liquide middelen**	€	€
1.7.1	**Kasmiddelen**		
Kas		808	1.349
1.7.2	**Tegoeden en bankrekeningen**		
Rabobank, spaarrekening stichting NL60RABO1163226564		1.773.909	1.743.697
Rabobank, betaalrekening gymzaal NL46RABO0116302712		7.541	7.846
Rabobank, betaalrekening NL81RABO0116341173		283.341	45.710
Rabobank, betaalrekening bestuurskantoor NL03RABO0359135129		1.656	1.956
Betaalrekening scholen		14.519	32.679
Overige rekeningen		20.686	22.151
		2.101.652	1.854.039
	Totaal liquide middelen	2.102.460	1.855.388

EIGEN VERMOGEN

		Saldo 01-01-2019 €	Bestemming resultaat 2019 €	Inflatie-correctie 2019 €	Overige mutaties 2019 €	Saldo 31-12-2019 €
2.1.1	**Algemene reserve**					
	Centraal budget	1.739.788	359.237	-	-	2.099.025
03LK	De Oersprong	167.800	1.488-	-	-	166.312
04XS	De Borckeshof	23.142	1.107	-	-	24.249
04XW	De Klimpaal	68.954	4.180	-	-	73.134
04YG	Pius X	36.054	1.206	-	-	37.260
05GL	Sint Liborius	65.990	5.741	-	-	71.731
06HE	Mariaschool	148.129	6.821-	-	-	141.308
06RX	Sint Martinusschool	73.762	11.143-	-	-	62.619
07BS	H. Walburgis	49.853	5.707	-	-	55.560
07PM	Christoffel	94.127	14.504	-	-	108.631
		2.467.599	372.230	-	-	2.839.829

		Saldo 01-01-2019 €	Bestemming resultaat 2019 €	Inflatie-correctie 2019 €	Overige mutaties 2019 €	Saldo 31-12-2019 €
2.1.3	**Bestemmingsreserves (privaat)**					
Algemene reserve						
	Centraal budget	276.514	11.345-	-	-	265.169
Bestemmingsreserve schoolgeldrekening						
03LK	De Oersprong	5.445	3.002-	-	-	2.443
04XS	De Borckeshof	-	-	-	-	-
04XW	De Klimpaal	-	-	-	-	-
04YG	Pius X	4.574	1.792	-	-	6.366
05GL	Sint Liborius	-	-	-	-	-
06HE	Mariaschool	-	-	-	-	-
06RX	Sint Martinusschool	-	-	-	-	-
07BS	H. Walburgis	-	-	-	-	-
07PM	Christoffel	12.131	255-	-	-	11.876
		22.150	1.465-	-	-	20.685
Totaal eigen vermogen		2.766.263	359.420	-	-	3.125.683

VOORZIENINGEN

		Saldo 01-01-2019 €	Dotaties 2019 €	Onttrekkingen 2019 €	Vrijval 2019 €	Saldo 31-12-2019 €
2.2	**Voorzieningen**					
2.2.1	Personeelsvoorzieningen					
	Jubilea	120.382	27.548	22.355	-	125.575
2.2.3	Overige voorzieningen					
	Onderhoudvoorziening	555.994	172.000	215.224	-	512.770
	Onderhoudsfonds	21.649	8.000	-	-	29.649
		577.643	180.000	215.224	-	542.419
	Totaal voorzieningen	698.025	207.548	237.579	-	667.994

		Kortlopende deel <1jaar €	Langlopende deel>1jaar €	Totaal €
2.2.1	Personeelsvoorzieningen			
	Jubilea	9.400	116.175	125.575
2.2.3	Overige voorzieningen			
	Onderhoudsvoorziening	197.600	315.170	512.770
	Onderhoudsfonds	-	29.649	29.649
		207.000	460.994	667.994

De voorziening jubilea is gevormd om de toekomstige uitkeringen als gevolg van jubilea te kunnen dekken. De onttrekkingen bestaan uit loonkosten van personeel dat in aanmerking komt voor een jubileumuitkering. In de berekening wordt een rekenrente van 1% gehanteerd. Er is rekening gehouden met een vertrekkans van 7%.

De onderhoudsvoorziening is gevormd ter egalisatie van uitgaven voor groot onderhoud. Er is door het bestuur een meerjaren onderhoudsplan opgesteld.
Het onderhoudsfonds De Oersprong dient ter dekking van de toekomstige meerjaren onderhoudsuitgaven van de Oersprong. Jaarlijks wordt op basis van de meerjaren onderhoudsbegroting een bedrag toegevoegd aan het onderhoudsfonds. Voor de hoogte van dit fonds per balansdatum staan de liquide middelen het bestuur niet ter vrije beschikking, maar dient ter dekking van het meerjaren onderhoud.

KORTLOPENDE SCHULDEN

		31-12-2019 €	31-12-2018 €
2.4	**Kortlopende schulden**		
2.4.3	**Crediteuren**	142.729	106.309
2.4.7	**Belastingen en premies sociale verzekeringen**		
Loonheffing december		267.447	265.327
Premies sociale verzekeringen december		17.802	22.440
		285.249	287.767
2.4.8	**Schulden terzake pensioenen**		
ABP december		100.141	82.796
2.4.10	**Overlopende passiva**		
Salaris 13e maand boekjaar		1.573	6.154
Overlopende passiva boekjaar		41.157	46.522
Aanspraken vakantiegeld		237.251	221.489
Subsidies OCW/EZ niet geoormerkt		9.997	13.464
		289.978	287.629
	Totaal kortlopende schulden	818.097	764.501

4.6 GEOORMERKTE DOELSUBSIDIES

G1 Verantwoording van subsidies waarvan het overschot vrij besteedbaar is (Regeling OCW/EZ-subsidies art. 13, lid 2 sub a)

Omschrijving	Toewijzing Kenmerk - Datum		Bedrag van toewijzing €	Ontvangen t/m verslagjaar €	de activiteiten zijn ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking geheel uitgevoerd en afgerond
Lerarenbeurs (stu	2018/2/945027 - 20-09-2018		6.046	6.046	J
		totaal	6.046	6.046	

G2 Verantwoording van subsidies die volledig verplicht besteed moeten worden aan het in de subsidiebeschikking omschreven doel
(Regeling OCW/EZ-subsidies art. 13, lid 2 sub b)

G2-A Aflopend per ultimo verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing Kenmerk - Datum		Bedrag van toewijzing €	ontvangen t/m verslagjaar €	totale kosten €	te verrekenen ultimo verslagjaar €	(balanspost 2.4.4)
			-	-	-	-	
		totaal	-	-	-	-	

G2-B Doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing Kenmerk - Datum		Bedrag van toewijzing €	saldo 01-01-2019 €	ontvangen in verslagjaar €	kosten in verslagjaar €	totale kosten 31-12-2019 €	saldo nog te besteden ultimo verslagjaar €
			-	-	-	-	-	
		totaal	-	-	-	-	-	-

4.7 TOELICHTING BEHORENDE BIJ DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

		Jaarrekening 2019 €	Begroting 2019 €	Jaarrekening 2018 €
3	**Baten**			
3.1	**Rijksbijdragen**			
3.1.1	Rijksbijdragen OCW/EZ personeel	7.317.662	6.967.100	6.892.872
3.1.1	Rijksbijdragen OCW/EZ materiële instandhouding	1.164.246	1.164.300	1.146.713
3.1.2	Overige subsidies OCW/EZ niet geoormerkt	60.749	71.000	74.005
3.1.3	Ontvangen doorbetaling rijksbijdrage SWV	512.271	469.400	534.922
		9.054.928	8.671.800	8.648.512
3.2	**Overige overheidsbijdragen en -subsidies**			
3.2.1	Gemeentelijke bijdragen	87.674	68.700	70.257
3.2.2	Overige	-	-	-
		87.674	68.700	70.257
3.5	**Overige baten**			
3.5.1	Verhuur onroerende zaken	92.276	82.200	83.808
3.5.2	Detachering personeel	15.333	-	-
3.5.5	Ouderbijdragen	23.271	29.500	23.587
3.5.6	Overige	128.374	100.100	147.208
		259.254	211.800	254.603
4	**Lasten**			
4.1	**Personeelslasten**			
4.1.1	Lonen en salarissen	7.070.332	6.995.500	6.937.144
4.1.2.1	Personele voorzieningen	27.548	23.600	5.448
4.1.2.2	Personeel niet in loondienst	217.883	228.600	240.383
4.1.2.3	Overige personele lasten	267.039	353.500	243.350
4.1.3	Uitkeringen	38.052-	30.000-	123.716-
		7.544.750	7.571.200	7.302.609
	Het totaal aan lonen en salarissen uit 4.1.1 is opgebouwd uit de volgende componenten:			
	Brutolonen en salarissen	5.277.945	5.222.083	5.191.117
	Sociale lasten	932.059	922.194	1.002.465
	Pensioenpremies	860.328	851.223	743.562
		7.070.332	6.995.500	6.937.144
	FTE's:	108,00	106,32	105,66

		Jaarrekening 2019 €	Begroting 2019 €	Jaarrekening 2018 €
4.2	**Afschrijvingen**			
4.2.2	Materiële vaste activa	250.673	256.800	284.923
4.3	**Huisvestingslasten**			
4.3.1	Huur	13.796	13.200	14.192
4.3.3	Klein onderhoud en exploitatie	33.242	27.200	39.767
4.3.4	Energie en water	106.066	106.200	98.058
4.3.5	Schoonmaakkosten	175.162	160.500	136.576
4.3.6	Heffingen	10.065	8.800	8.972
4.3.7	Overige huisvestingslasten	37.800	26.900	34.888
4.3.8	Dotatie onderhoudsvoorziening	180.000	180.000	171.458
		556.131	522.800	503.911
4.4	**Overige lasten**			
4.4.1	Administratie- en beheerslasten	147.286	138.700	140.594
4.4.2	Inventaris, apparatuur en leermiddelen	391.601	398.000	414.674
4.4.4	Overige lasten	152.183	165.000	127.605
		691.070	701.700	682.873
5	**Financiële baten en lasten**			
5.1	**Financiële baten**			
5.1	Rentebaten	188	200	212
5.2	Waardeveranderingen effecten	-	-	-
		188	200	212
5.4	**Financiële lasten**			
5.4	Rentelasten	-	-	-
	Uitsplitsing accountantskosten			
4.4.1.1	Honorarium onderzoek jaarrekening	9.363	7.000	8.779
4.4.1.2	Honorarium andere controleopdrachten	-	-	-
4.4.1.3	Honorarium fiscale adviezen	-	-	-
4.4.1.4	Honorarium andere niet-controledienst	-	-	-
	Accountantslasten	9.363	7.000	8.779

RIJKSBIJDRAGEN

		Jaarrekening 2019	Begroting 2019	Jaarrekening 2018
3.1	**Rijksbijdragen**	€	€	€
3.1.1	**Rijksbijdrage OCW/EZ**			
800000	Lumpsumvergoeding personeel	5.491.948	5.456.700	5.545.926
800060	Eerste opvang vreemdelingen	13.572	20.000	15.091
800070	Prestatiebox	269.950	264.100	256.973
800090	Lumpsumvergoeding groeiformatie	39.173	-	-
800100	Aanvullende bekostiging onderwijsachterstandenbeleid	87.347	-	-
800110	Bijzondere en aanvullende bekostiging	135.278	-	-
810000	Personeels- en arbeidsmarktbeleid	1.280.394	1.226.300	1.074.882
820000	Materiële instandhouding	1.164.246	1.164.300	1.146.713
		8.481.908	8.131.400	8.039.585
3.1.2	**Overige subsidies OCW/EZ**			
824200	Lerarenbeurs	3.527	-	2.519
824300	Bekostiging samenvoeging	39.393	37.200	38.303
826000	Bekostiging impulsgebieden	17.829	33.800	33.183
		60.749	71.000	74.005
3.1.3	**Ontvangen doorbetaling rijksbijdrage SWV**			
837000	Bijdrage SWV inzake passend onderwijs	490.104	450.400	503.172
837100	Bijdrage overige passend onderwijs	22.167	19.000	31.750
		512.271	469.400	534.922
	Totaal rijksbijdragen	9.054.928	8.671.800	8.648.512

OVERIGE OVERHEIDSBIJDRAGEN- EN SUBSIDIES

		Jaarrekening 2019	Begroting 2019	Jaarrekening 2018
3.2	**Overige overheidsbijdragen en -subsidies**	€	€	€
3.2.1	**Gemeentelijke bijdragen**			
841050	Schakelklas	45.939	30.000	24.795
848100	Vergoeding gymzaal	34.123	38.100	37.439
849100	Overige gemeentelijke bijdragen	7.612	600	8.023
	Totaal overige overheidsbijdragen en -subsidie	87.674	68.700	70.257

OVERIGE BATEN

		Jaarrekening 2019 €	Begroting 2019 €	Jaarrekening 2018 €
3.5	**Overige baten**			
3.5.1	**Verhuur**			
864000	Opbrengst medegebruik	92.276	82.200	83.808
3.5.2	**Detachering personeel**			
865000	Detachering personeel	15.333	-	-
3.5.5	**Ouderbijdragen**			
862000	Ouderbijdragen	21.479	29.500	19.470
862200	Mutatie schoolrekening	1.792	-	4.117
		23.271	29.500	23.587
3.5.6	**Overige**			
869200	Vergoeding stagebegeleiding	21.755	20.800	25.267
869900	Overige baten	67.134	32.800	71.621
869901	Doobelasting bovenschools	-	-	-
869970	Subsidie ESF	39.485	46.500	50.320
		128.374	100.100	147.208
	Totaal overige baten	259.254	211.800	254.603

PERSONELE LASTEN

		Jaarrekening 2019 €	Begroting 2019 €	Jaarrekening 2018 €
4.1	**Personeelslasten**			
4.1.1	**Lonen en salarissen**			
400100	Loonkosten directie	620.779	558.300	707.085
400200	Loonkosten bestuur en management	56.460	56.100	55.271
401000	Loonkosten ouderschapsverlof	47.142	15.300	61.972
403400	Loonkosten schoonmaakpersoneel	57.178	57.300	80.897
405000	Loonkosten schakelklas	31.799	29.600	20.718
405100	Loonkosten Duitse les	45.030	60.400	47.685
405200	Loonkosten OLE loket	56.271	84.700	52.645
408810	Loonkosten onderwijsgevend personeel	5.452.811	5.481.200	5.112.967
408900	Loonkosten onderwijs ondersteunend personeel	241.380	267.000	214.629
409000	Loonkosten Bapo/duurzame inzet	129.818	109.400	153.167
409900	Loonkosten matchpoint	331.664	276.200	430.108
		7.070.332	6.995.500	6.937.144

		Jaarrekening 2019 €	Begroting 2019 €	Jaarrekening 2018 €
4.1.2	**Overige personeelslasten**			
4.1.2.1	Personele voorzieningen			
412500	Dotatie voorziening jubilea	27.548	23.600	5.448
4.1.2.2	Personeel niet in loondienst			
413100	Conci rges	67.269	77.100	75.091
413400	Vrijwilligersvergoeding	26.289	26.500	26.471
413500	Vervangingspool matchpoint	10.601	10.000	-
413510	Schoolbegeleiding	25.755	35.000	38.040
413700	Extern personeel	87.969	80.000	100.781
		217.883	228.600	240.383
4.1.2.3	Overige personeelslasten			
414000	Scholing	131.386	125.000	124.817
414100	Arbodienst contract	7.783	6.000	5.112
414700	GMR	5.875	5.000	3.801
414800	Werving en selectie personeel	-	7.000	-
415200	Kantinekosten	17.202	16.200	17.595
416400	Overige personeelslasten cluster 1 leerlingen	675	3.000	2.211
416800	Transitievergoeding	21.471	100.000	3.307
416900	Overige personele lasten	50.255	35.000	51.708
416950	Werkkostenregeling	32.392	56.300	34.799
		267.039	353.500	243.350
4.1.3	**Uitkeringen**			
419200	Uitkeringen UWV	-38.052	-30.000	-123.716
	Totaal personeelslasten	7.544.750	7.571.200	7.302.609

AFSCHRIJVINGEN

		Jaarrekening 2019 €	Begroting 2019 €	Jaarrekening 2018 €
4.2	**Afschrijvingen**			
4.2.2	**Materiële vaste activa**			
422000	Afschrijving gebouwen	26.169	24.700	23.928
422100	Afschrijving verbouwingen	5.741	5.700	5.741
423000	Afschrijving ICT	114.448	133.400	157.901
424000	Afschrijving meubilair	55.749	42.300	40.073
424000	Afschrijving meubilair gymzaal	5.021	5.200	4.942
424700	Afschrijving overige inventaris	3.288	2.900	1.675
425000	Afschrijving leermiddelen	40.063	42.400	50.431
424900	Afschrijving vervoersmiddelen	194	200	232
	Totaal afschrijvingen	250.673	256.800	284.923

HUISVESTINGSLASTEN

		Jaarrekening 2019 €	Begroting 2019 €	Jaarrekening 2018 €
4.3	**Huisvestingslasten**			
4.3.1	**Huur**			
430000	Kosten medegebruik gebouwen	13.796	13.200	14.192
4.3.3	**Onderhoud**			
433000	Herstelonderhoud	31.821	24.700	37.524
433001	Beveiliging	1.421	2.500	2.243
		33.242	27.200	39.767
4.3.4	**Energie en water**			
434000	Elektra	34.634	38.700	33.460
434200	Verwarming	51.594	48.700	44.006
434400	Water	3.986	3.800	3.663
434600	Elektra / Gas	15.852	15.000	16.929
		106.066	106.200	98.058
4.3.5	**Schoonmaakkosten**			
435000	Schoonmaak door derden	153.743	144.200	118.794
435400	Schoonmaakartikelen	15.409	11.600	11.292
435800	Containers	6.010	4.700	6.490
		175.162	160.500	136.576
4.3.6	**Heffingen**			
436000	Heffingen	10.065	8.800	8.972
4.3.7	**Overige huisvestingslasten**			
437000	Tuin en terreinen	4.068	2.500	2.942
437100	Overige huisvestingslasten	33.732	24.400	31.946
		37.800	26.900	34.888
4.3.8	**Dotatie onderhoudsvoorziening**			
431000	Dotatie onderhoudsvoorziening	172.000	172.000	172.000
433002	Dotatie onderhoudsfonds	8.000	8.000	-542
		180.000	180.000	171.458
	Totaal huisvestingslasten	556.131	522.800	503.911

OVERIGE LASTEN

		Jaarrekening 2019 €	Begroting 2019 €	Jaarrekening 2018 €
4.4	**Overige lasten**			
4.4.1	**Administratie- en beheerslasten**			
441000	Administratiekosten Cabo	79.863	78.300	78.962
441120	Onderhoudsbeheer	28.262	25.800	25.432
441130	Accountantskosten	9.363	7.000	8.779
441200	Doorbelaste kosten Raet	8.603	8.600	8.252
441300	Contributie besturenbond	14.448	12.000	12.405
441500	Govak-gelden en arbeidsmarktmiddelen	6.747	7.000	6.764
		147.286	138.700	140.594
4.4.2	**Inventaris, apparatuur en leermiddelen**			
442000	Drukwerk / kopieerkosten / huur apparatuur	58.877	54.000	72.669
442200	Onderhoud inventaris en apparatuur	1.005	2.600	1.347
442210	Aanschaf klein inventaris	8.418	3.300	6.875
442300	Kantoorbenodigdheden	5.876	6.800	6.385
455000	Verbruiksmateriaal leermiddelen	131.784	134.300	129.935
455100	Verbruiksmateriaal ICT	20.249	12.000	23.961
456000	Bibliotheek / mediatheek	7.422	8.000	8.416
456200	Internet	6.767	6.100	8.415
456300	Licenties ICT - leermiddelen	147.351	159.500	151.065
457000	Cito toetsen	3.852	11.400	5.606
		391.601	398.000	414.674
4.4.4	**Overige**			
446000	Telefoon	11.673	10.400	16.526
446200	Contributies / abonnementen	14.802	15.000	14.198
446300	Verzekeringen	4.822	4.800	6.261
447000	Representatiekosten	2.814	3.700	2.915
447100	Wervingskosten leerlingen	1.483	3.500	1.853
447210	Advieskosten	15.777	15.000	8.235
447230	Jaarlijkse kosten OIG	392	5.000	-1.077
449810	Uitgaven ouderbijdragen	23.371	27.900	14.582
449900	Overige kosten	35.515	28.400	34.918
449910	Imago	-	15.000	-
449920	Innovatie projecten	-	21.000	-
449905	Mutatie schoolrekening	3.257	-	-
449950	Onvoorzien	-	-	7.354
450200	Materiële lasten versterking cultuureducatie	28.847	12.300	17.711
451110	Materiële lasten schakelklas	169	-	15
451120	Materiële lasten Duitse les	147	-	-
451130	Materiële lasten OLE loket	454	1.000	811
451140	Materiële lasten plusklas	6.439	-	1.143
472000	Kosten bank	2.221	2.000	2.160
		152.183	165.000	127.605
	Totaal overige lasten	691.070	701.700	682.873

FINANCIËLE BATEN EN LASTEN

		Jaarrekening 2019 €	Begroting 2019 €	Jaarrekening 2018 €
5	**Financiële baten en lasten**			
5.1	**Rentebaten**			
870000	Rentebaten banken	188	200	212
	Saldo financiële baten en lasten	188	200	212

4.8 OVERZICHT VERBONDEN PARTIJEN

Statutaire naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Contract-onderwijs €	Contract-onderzoek €	Onroerende zaken €	Overige Ja/Nee	Deelname %	Consolidatie Ja/Nee
Stg SWV Primair Passend onderwijs PO Doetinchem	Stichting	Doetinchem	-	-	-	N	11,50%	N
Stg Samenwerkingsverband Oost-Achterhoek	Stichting	Winterswijk	-	-	-	N	2,10%	N
Stichting Duplo	Stichting	Dinxperlo	-	-	-	N	28,50%	N

4.9 WNT (WET NORMERING TOPINKOMENS – VERANTWOORDING

1. Bezoldiging topfunctionarissen

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.

Naam	Functie-gegevens	Jaar	Aanvang en einde functie-vervulling in 2019	Omvang dienst-verband in FTE	(Fictieve) dienst-betrekking	Beloning plus belastbare onkosten vergoedingen	Beloningen betaalbaar op termijn	Subtotaal bezoldiging	Individueel toepasselijk WNT-maximum	-/- Onverschuldigd betaald bedrag	Totaal bezoldiging
De heer A. Sluiter	Directeur	2019	1/1-31/12	1,00	ja	€ 95.365	€ 16.899	€ 112.264	€ 127.000	€ -	€ 112.264
De heer A. Sluiter	Directeur	2018	1/1-31/12	1,00	ja	€ 88.879	€ 14.460	€ 103.339	€ 122.000	€ -	€ 103.339

Toezichthoudende topfunctionarissen

Naam	Functie-gegevens	Jaar	Aanvang en einde functie-vervulling in 2019	Aanvang en einde functie-vervulling in 2018
Mevrouw S.H.A. Hakstege	voorzitter	2019	1/1-31/12	1/1-31/12
De heer D. Huizer	Lid	2019	1/5-31/12	-
De heer B.A.M. ter Voert	Lid	2019	1/1-24/6	1/1-31/12
De heer H. Dijk	Lid	2019	1/1-31/12	1/1-31/12
Mevrouw H.G. Ros	Lid	2019	1/1-31/12	1/1-31/12
De heer S.J.W. Jansen	Lid	2019	1/1-31/12	1/1-31/12

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking.

Er zijn geen uitkeringen betaald aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking wegens beëindigen dienstverband.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT.

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met dienstbetrekkingen die in 2019 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen. Er zijn in 2019 geen ontslaguitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden gemeld, of die in eerdere jaren op grond van de WOPT of de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

4.10 NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE VERPLICHTINGEN

Ultimo boekjaar bedraagt de jaarlijkse verplichting voor de lopende contracten:

Kopieerkosten				
Ricoh	Ingegaan 22-11-2017	-	72 maanden	€ 23.500
Leasecontract is voor een bepaalde tijd, 10 locaties inclusief bestuurskantoor.				
Aardgas				
Eneco	Ingegaan 1-1-2015	-	72 maanden	€ 49.400
Contract is voor een bepaalde tijd, 9 locaties.				
Elektriciteit				
Engie	Ingegaan 10-10-2016	-	39 maanden	€ 18.300
Contract is voor een bepaalde tijd, 7 locaties.				
Schoonmaak				
Jansen-Hubers	Ingegaan 1-9-2016	-	Tot wederopzegging	€ 49.600

Onderhoudsbeheer en energielevering De Oersprong

Met de bouwpartner Zenzo MV Vof is een overeenkomst gesloten voor het uitvoeren van het vast onderhoud en de energielevering t.b.v. De Oersprong voor de duur van 25 jaar. Het meerjarig onderhoud wordt ook door Zenzo MV Vof uitgevoerd er hiervoor is het onderhoudsfonds De Oersprong gecre ëerd op de balans van de Stichting Essentius.
De onderstaande bedragen worden jaarlijks ge ïndexeerd.

Vast onderhoud	ingegaan 01-04-2016	-	300 maanden	€ 28.300
Energielevering	ingegaan 01-04-2016	-	300 maanden	€ 16.300

Duurzame inzetbaarheid

In de CAO PO zijn een aantal vernieuwende afspraken opgenomen rondom duurzame inzetbaarheid van personeel en is de BAPO-regeling vervallen. De nieuwe CAO-regeling betreffende de duurzame inzetbaarheid geven medewerkers recht op een basisbudget van 40 uur.
Daarnaast is vanaf 57 jaar het sparen van ouderenverlof mogelijk en is er sprake van een overgangsregeling BAPO voor medewerkers vanaf 56 jaar. Deze aanpassing van de CAO heeft ook gevolgen voor de financiële verslaggeving van schoolbesturen met ingang van verslagjaar 2018.

Op basis van geldende wet- en regelgeving is geconcludeerd dat voor gespaarde uren duurzame inzetbaarheid in het kader van het ouderenverlof een voorziening moet worden gevormd.
Het basisbudget (40 uur) duurzame inzetbaarheid voor iedere werknemer kan in principe ook gespaard worden. Deze uren worden echter niet meegenomen in de voorziening, voor zover deze uren niet worden gespaard voor ouderenverlof.

Om uren te kunnen sparen voor ouderenverlof moet de werknemer conform artikel 8.A8 CAO PO vooraf een plan indienen, waarin staat hoe deze verlofuren de komende vijf jaren worden ingezet. Uitgangspunt voor het waarderen van de voorziening zijn deze plannen, die zwart op wit staan. De basis voor het vaststellen van de hoogte van de voorziening duurzame inzetbaarheid is het aantal uur dat een medewerker op basis van deze plannen heeft

gespaard (en niet heeft opgenomen) vermenigvuldigd met de loonkosten per uur (rekening houdend met de eigen bijdrage en de blijfkans).

Aangezien er voor het opstellen van de jaarrekening 2019 geen afspraken zijn gemaakt over het sparen van de uren 2018-2019 kan er per ultimo 2019 geen voorziening worden gevormd. Over het kalenderjaar 2020 zal dit, indien aan de voorwaarden wordt voldaan, wel het geval zijn.

4.11 GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Hoewel de Coronacrisis diepgaande impact heeft op het onderwijs, verwachten wij geen verhoogde risico's ten aanzien van de continuïteit van Stichting Essentius. Op korte termijn verwachten wij geen directe impact op de continuïteit van onze organisatie. De belangrijkste risico's voor de organisatie betreffen de gezondheid van de leerlingen en het personeelsbestand en de kwaliteit van het onderwijs. Wij verwachten dat de Coronacrisis invloed heeft op het ziekteverzuim en de benodigde investeringen in het digitaliseren van de lesmethodes. De risico's zijn vooralsnog echter niet te kwantificeren in financiële zin.

CONTROLEVERKLARING
VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de Raad van Toezicht van Stichting Essentius

VERKLARING OVER DE IN HET JAARVERSLAG OPGENOMEN JAARREKENING 2019

ONS OORDEEL

Wij hebben de jaarrekening 2019 van Stichting Essentius te Gemeente Oude IIsselstreek gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Essentius op 31 december 2019 en van het resultaat over 2019 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en met de bepalingen van en krachtens de Wet normering topinkomens (hierna WNT);
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2019 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijs-accountantsprotocol OCW 2019.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2019;
2. het exploitatieoverzicht over 2019; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

DE BASIS VOOR ONS OORDEEL

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2019 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Essentius, zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

GEEN CONTROLEWERKZAAMHEDEN VERRICHT TEN AANZIEN VAN DE ANTICUMULATIEBEPALING VAN ARTIKEL 1.6A WNT EN ARTIKEL 5 LID 1(J) UITVOERINGSREGELING WNT

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2019 hebben wij geen controlewerkzaamheden verricht op gegevens in de WNT-verantwoording, of het ontbreken daarvan, op grond van de anticumulatiebepaling van artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 onderdeel j Uitvoeringsregeling WNT. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT plichtige instellingen alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

VERKLARING OVER DE IN HET JAARVERSLAG OPGENOMEN ANDERE INFORMATIE

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf 2.2.2. Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf ‘2.2.2. Bestuursverslag’ van het Onderwijs-accountantsprotocol OCW 2019 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

BESCHRIJVING VAN VERANTWOORDELIJKHEDEN MET BETREKKING TOT DE JAARREKENING

VERANTWOORDELIJKHEDEN VAN DE RAAD VAN TOEZICHT VOOR DE JAARREKENING

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en met de bepalingen van en krachtens de WNT. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen. In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

ONZE VERANTWOORDELIJKHEDEN VOOR DE CONTROLE VAN DE JAARREKENING

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019, het Controleprotocol WNT 2019, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's:
  - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude;
  - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn;

  het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het intern toezichthoudend orgaan/de Raad van Toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Enschede, 18 mei 2020

MAZARS N.V.

WAS GETEKEND

G.J.H. Oude Voshaar RA

6. BIJLAGE – TOELICHTING BEHORENDE TOT DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN PER LOCATIE

	Centraal budget 2019 €	03LK De Oersprong 2019 €	04XS Borckeshof 2019 €	04XW Klimpaal 2019 €	04YG Pius X 2019 €	05GL St. Liborius 2019 €	06HE Mariaschool 2019 €	06RX St. Martinus 2019 €	07BS H. Walburgis 2019 €	07PM Christoffel 2019 €	Totaal €
Baten											
Rijksbijdragen	7.818.665	235.607	86.288	126.501	82.228	133.097	206.878	90.604	66.806	208.254	9.054.928
Overige overheidsbijdr. en -subsidies	52.951	16.568	-	-	-	600	-	-	4.204	13.351	87.674
Overige baten	96.190	76.833	5.241	13.569	4.964	5.492	10.972	3.863	9.001	33.129	259.254
Totaal baten	7.967.806	329.008	91.529	140.070	87.192	139.189	217.850	94.467	80.011	254.734	9.401.856
Lasten											
Personeelslasten	7.450.640	7.386	10.263	4.044	10.232	6.118	32.751	15.455	1.271	6.590	7.544.750
Afschrijvingen	47.847	46.619	10.325	14.005	15.864	19.196	41.256	16.480	8.587	30.494	250.673
Huisvestingslasten	21.909	141.166	28.328	58.172	24.935	49.838	62.475	23.256	33.196	112.856	556.131
Overige lasten	99.706	138.327	41.506	59.669	33.163	58.296	88.189	50.419	31.250	90.545	691.070
Totaal lasten	7.620.102	333.498	90.422	135.890	84.194	133.448	224.671	105.610	74.304	240.485	9.042.624
Saldo baten en lasten	347.704	4.490-	1.107	4.180	2.998	5.741	6.821-	11.143-	5.707	14.249	359.232
Financiële baten en lasten	188	-	-	-	-	-	-	-	-	-	188
Resultaat	347.892	4.490-	1.107	4.180	2.998	5.741	6.821-	11.143-	5.707	14.249	359.420
Resultaatbestemming											
Algemene reserve scholen	-	1.488-	1.107	4.180	1.206	5.741	6.821-	11.143-	5.707	14.504	12.993
Algemene reserve centraal	359.237	-	-	-	-	-	-	-	-	-	359.237
Algemene reserve centraal privaat	11.345-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11.345-
Bestemmingsreserve schoolrekeningen	-	3.002-	-	-	1.792	-	-	-	-	255-	1.465-
	347.892	4.490-	1.107	4.180	2.998	5.741	6.821-	11.143-	5.707	14.249	359.420
Begroting 2019	116.400-	2.800	3.300-	2.000	2.200	1.100-	6.100	1.900-	1.800	7.800	100.000-